Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2020. augusztus 20., csütörtök
LXXII. évfolyam
188. (20567.) sz.
Ára: 3 lej
(előfizetőknek 1,43 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Szent István királyra emlékeznek Marosvásárhelyen

Vissza a templomudvarba

Az idén elmarad az új kenyér ünnepe

Fotó: Karácsonyi Zsigmond (archív)

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

SZENT ISTVÁN EGYETEM
GÖDÖLLŐ

VIDÉKFEJLESZTÉSI AGRÁRMÉRNÖKI MESTERI SZAK CSÍKSZEREDÁBAN
Helyek száma: 40 ingyenes hely

VADGAZDAMÉRNÖKI MESTERI SZAK CSÍKSZEREDÁBAN
Helyek száma: 25 ingyenes hely

A képzés ideje: 4 félév
A képzés formája: levelező, félévente 5 hétvégére tömbösítve
Jelentkezési határidő: 2020. szeptember 4.

Szakmai partnerintézmény:
Pro Agricultura Hargitae Universitas Alapítvány

További információk: **www.pahru.ro**
Részletes tájékoztatás: **Szabó Varga Katalin**
felveteli2020@pahru.ro
0742–313410

AUGUSZTUS

20., csütörtök

A Nap kel
6 óra 29 perckor,
lenyugszik
20 óra 21 perckor.
Az év 233. napja,
hátravan 133 nap.

Isten éltessen!

Ma **ISTVÁN**, holnap **HAJNA** és **SÁMUEL** napja.
HAJNA: Vörösmarty Mihály alkotta meg a hajnal szóból a Zalán futása című művében.
SÁMUEL: a héber Semuél névből származik, jelentése: Isten meghallgatott.

IDŐJÁRÁS

Felhőátvonulások, helyenként eső
Hőmérséklet:
max. 24 °C
min. 16 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. augusztus 19.

1 EUR	4,8349
1 USD	4,0606
100 HUF	1,3813
1 g ARANY	262,0191

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Nem lesz többé sáros utca Erdőszentgyörgyön

Szeptemberben kezdik az aszfaltozást

A lakosság által régóta várt beruházás körvonalazódik Erdőszentgyörgyön, a város 21 utcájának a leaszfaltozásáról írta alá a napokban a kivitelezési szerződést Csibi Attila Zoltán, Erdőszentgyörgy polgármestere és Jánosi Barna, a Geiger Transilvania Maros megyei kirendeltségének vezetője. A megállapodás értelmében rövidesen, már szeptember elején elkezdődnek a munkálatok.

Miután néhány évvel ezelőtt uniós alapokból tizennégy utcát korszerűsítettek, hamarosan újabb nagyszabású beruházás kezdődik, aminek köszönhetően jelentősen javul a város útinfrastrukturája. Erdőszentgyörgyön összesen 21 olyan mellékutca van, amelyet még nem borít aszfaltréteg, az ott lakóknak pedig régi vágya, hogy végre aszfaltúton tudjanak közlekedni. Az aszfaltozatlan utcák korszerűsítését célzó beruházás mintegy első lépésben a vízelvezető árkok megásásával, azok kibetonozásával, járdalapok elhelyezésével, az utak előkészítésével és megalapozásával veszi kezdetét. Az utolsó munkafázis magának az aszfaltrétegnek a kiöntése.

– A munkálatok befejezése után városunkban egyetlen sáros, kátyús utca sem lesz. Nagyon sokan várják már, hogy az utcájukat aszfalt borítsa, erre most tudtuk előteremteni a szükséges anyagi alapot, és a hosszadalmas bürokrácia miatt most értünk abba a fázisba, hogy a munkálatok elkezdéséről beszélhessünk – mutatott rá *Csibi Attila Zoltán* polgármester a szerződés-aláírást követően.

A kisváros polgármestere és a kivitelező cég képviselője az illető utcákba személyesen is ellátogattak, és a helyszínen egyeztettek a legfontosabb részletekről. A korszerűsítési munkálatok a következő utcákat érintik: Kis, Rózsák, Hársfa, Május 1., Eper, December 1., Tavasz, Iskola, Gólya, Stadion, Keskeny, Templom, Mihai Eminescu, Esthajnalcsillag, Mező, Erdő, Garzonok, Nicolae Bălcescu, Szabadság, Egyesülés, Március 6. utcák.

Jánosi Barna, a kivitelező Geiger vállalat képviselője elmondta: az aszfaltréteggel borított utcákban összesen 3 ezer négyzetméter járdát helyeznek le, az esővíz-elvezetés 3 ezer méter lefolyóval és 3,2 km betonozott sánccal lesz megoldva.

A kivitelező cég képviselője szerint a szerződésbe foglaltak alapján 2021 nyarára Erdőszentgyörgy összes utcája le lesz aszfaltozva, az időjárási viszonyoktól függően mielőbb szeretnék befejezni a munkálatot. *(menyhárt)*

Fotó: Átyim Andrea

Megyei hírek

Jövő héten kezdődik a pótérettségi

Augusztus 24-én, hétfőn a románvizsgával kezdődik az őszi pótérettségi. 25-én, kedden a szaknak megfelelő kötelező tantárgyból, szerdán a választott tantárgyból, csütörtökön anyanyelvből vizsgáznak a pótérettségizők. A nyelvi és digitális kompetenciák elismertetésére augusztus 28-án, 31-én és szeptember 1-jén lesz lehetőség. Az óvások előtti, ideiglenes eredményeket szeptember 2-án, a végső eredményeket 5-én hozzák nyilvánosságra, az első szesszióhoz hasonlóan névtelenül, a vizsgázók kódszámának feltüntetésével.

Kiskertembe rozmaringot ültettem…

Ezzel a címmel jelent meg Sebestyén Péter plébános, szentszéki tanácsos magyar népdal- és nótaválogatásának második, javított és bővített kiadása. A könyvet augusztus 26-án, szerdán 17 órakor mutatják be a Teleki Téka udvarán. A kötetben elsősorban olyan népdalok, nóták vagy népies műdalok találhatók, amelyeket a múlt század ’70-es, ’80-as éveiben Felcsíkon énekeltek, és amelyeket a szerző szüleitől hallott és tanult meg. A rendezvényen betartják a járványügyi szabályokat, a helyek száma korlátozott, ezért előzetes helyfoglalás szükséges a 0757-059-594-es telefonszámon. Rossz idő esetén az eseményt augusztus 27-ére halaszthatják.

A megyei kórházban is végeznek koronavírustesztet

Augusztus 3-tól a Maros Megyei Klinikai Kórház orvosi szolgáltatásai a SARS-Cov2-vírusfertőzés RT-PCR kimutatási tesztjével bővültek. Az intézménynek napi tíz teszt elvégzésére van kapacitása. A laboratóriumi teszteléshez előzetes időpont-egyeztetés szükséges. A vizsgálat ára 350 lej. Előjegyzésért hétfőtől péntekig 7.30 – 8.30 óra között a 0365-882.609 telefonszám hívható. A teszteredményeket igény szerint román vagy angol nyelven állítják ki.

Fotópályázat

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület marosvásárhelyi szervezete fotópályázatot hirdet Épített örökségünk Maros megyében címmel, a Székelyföld Napok keretében. A pályázaton bárki részt vehet. A részvétel ingyenes, a fotókat elektronikusan kell beküldeni szeptember 15-ig az atixzs@yahoo.com e-mail-címre. Bővebb tájékoztatás az esemény Facebook-oldalán.

Rövid terápiás program Magyarózdon

A Bonus Pastor Alapítvány augusztus 31. – szeptember 11. között újabb rövid terápiás programot hirdet szabadulni vágyó szenvedélybetegek és hozzátartozóik számára Magyarózdon. Várják azok jelentkezését, akik változtatni szeretnének alkohol-, játék- vagy társfüggőséggel terhelt életmódjukon. Az alkalom jó lehetőség az egyéni és a kapcsolati gyógyulásra. Jelentkezni, további részletek felől érdeklődni Adorján Évánál lehet a 0743-039-255-ös telefonszámon.

Hírszerkesztő: Kaáli Nagy Botond

RENDEZVÉNYEK

Kiállítás nyílt a mezőségi alkotótáborok munkáiból

Augusztus 16-án, vasárnap a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János termében kiállítás nyílt a mezőségi alkotótáborokban készült alkotásokból. A tárlaton a tavaly Mezőbergenyében, Mezőmadarason, Mezőpaniton és Csittszentivánon született műveket mutatják be az érdeklődőknek. A kiállítás bővített gyűjteményét Zilahon és Nagyváradon is kiállítják. Az idei mezőmadarasi tábor augusztus 20-án kezdődik és 30-ig tart, majd ezt követi a mezőpaniti, amely szeptember közepén zárul. Az utóbbit már 20 éve szervezik, így a két évtized alatt összegyűlt alkotásokból készült válogatásból albumot szerkesztenek, amelyet decemberben szintén az unitárius egyház termében rendezendő kiállítás alkalmából mutatnak be. Az idei mezőmadarasi alkotásokat Tordán és Kolozsváron állítják ki, majd a szokáshoz híven jövőben láthatják a marosvásárhelyi érdeklődők. A tábor rendszeres támogatói a Communitas és Bethlen Gábor Alapítvány.

Pénteken Petry-termékvásár

A marosvásárhelyi Petry Látványműhely és Múzeum udvarán augusztus 21-én, pénteken 8 és 19 óra között újra megtartják a helyi termékek vásárát. Az érdeklődők ezúttal is házi készítésű árucikkek – egyebek mellett helyi termelőktől származó egészséges élelmiszerek – gazdag kínálatából válogathatnak.

Kézműves- és élelmiszervásár a várban

A hét végén kerül sor a harmadik kézművesvásárra a marosvásárhelyi várban. A kézműves- és élelmiszervásáron a megszokott házi készítésű élelmiszerek – tejtermékek, lekvárok, édességek, méz, zöldségek, savanyúságok, teák, sörök, borok és egyebek – mellett az idén is jelen lesznek a kézművesek, akik agyagedényeikkel, kézzel festett fatárgyakkal és egyebekkel érkeznek Maros, Fehér, Hargita, Kovászna, Szucsáva, Szeben, Brassó, Kolozs és Beszterce megyéből. A Mercur egyesület által szervezett és a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatallal partnerségben megvalósuló vásár pénteken és szombaton 11 és 19 óra között, míg vasárnap 10 és 18 óra között látogatható, a járványügyi előírások szerint: a maszk viselése kötelező, a másfél méteres távolság tartása és a fertőtlenítőszerek használata úgyszintén.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

6423578000069
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Török cég építheti az észak-erdélyi autópálya egyik szakaszát

A romániai közúti infrastruktúrát kezelő országos társaság (CNAIR) a török Nurol Insaat Ve Ticaret A.S. társaságot hirdette ki győztesnek az A3-as észak-erdélyi autópálya egyik szilágysági szakaszának építésére kiírt pályázaton.

A CNAIR szerdán a honlapján közölte: a nyertes héa nélkül 384,14 millió lejes ajánlatot tett a 13,5 kilométeres Berettyószéplak–Szilágynagyfalu szakasz tervezésére és megépítésére. A szerződés aláírását követően 24 hónap alatt kell elkészülnie az útnak, ebből hat hónap jut a tervezésre. Az útra tízéves garanciát kell vállalnia a kivitelezőnek. Ugyancsak szerdán jelentették be, hogy az osztrák Strabag romániai leányvállalata építheti meg az autópálya nagyváradi bekötőútját héa nélkül 545,91 millió lejért. Az autópálya bihari csomópontját Nagyvárad körgyűrűjével összekötő, csaknem 19 kilométeres bekötőút megépítésére 30 hónap a határidő. Ezen a kiíráson hatéves garancia volt az elvárás.

A szerződéseket akkor írják alá, ha a versenyben alulmaradó pályázók nem óvják meg a döntést.

A román sajtó korábban arról cikkezett, hogy szeptember 4-én, várhatóan a két ország miniszterelnöke jelenlétében nyitják meg a magyar–román határt átszelő második autópályát. Az államhatárnál a magyarországi M4-es autópálya csatlakozik a romániai A3-as, mindössze öt kilométeres szakaszához. *(MTI)*

Megkezdődött a Piotr Jaroszewicz volt lengyel kormányfő 1992-es meggyilkolásával vádlottak pere

Megkezdődött szerdán Varsóban a Piotr Jaroszewicz korábbi kommunista miniszterelnök és felesége ellen 1992-ben elkövetett rablógyilkosság három vádlottjának pere.

Piotr Jaroszewicz 1954-től 1970-ig a kommunista Lengyel Népköztársaság miniszterelnök-helyettese, 1970-től 1980-ig pedig miniszterelnöke volt. 1992 nyarán varsói villájában gyilkolták meg, feltehetőleg hosszabb kínzás után, és megölték feleségét, Alicja Solska-Jaroszewiczet is. A házból 5 ezer német márkát, öt aranyérmét, két pisztolyt és egy svájci női luxusórát raboltak el.

A 28 évvel ezelőtti bűncselekmény sokáig eredménytelen vizsgálatában 2018 tavaszán történt áttörés, akkor őrizetbe vették a bűncselekmény gyanúsítottjait, Robert S.-t, Marcin B.-t és Dariusz S.-t. Mindhárman a Lengyelországban a múlt század 90-es éveitől tevékeny, rablógyilkosságokban, emberrablásokban érintett bűnbandához tartoztak. A szerdai bírósági tárgyaláson Robert S. tagadta bűnösségét, állítván, hogy az ellene emelt vád két vádlott-társa hamis tanúvallomásán alapszik. A több mint 420 oldalnyi vádirat szerint Robert S. volt a gyilkosság kitervelője és szervezője.

A bűntett elkövetésével 1994-ben négy másik személyt már meggyanúsítottak, őket azonban 1998-ban bizonyítékok hiányában felmentették.

A gyilkosság okáról korábban több feltételezés is napvilágot látott. 2007-ben a lengyel nyomozók olyan elméletet fogalmaztak meg, miszerint a bűncselekmény oka a hitleri archívum egy része volt, amelynek Jaroszewicz még 1945-ben, a lengyel hadsereg ezredeseként jutott a birtokába. Rendőrségi elemzők szerint az iratok különböző országok politikusait kompromittálhatták. A jelenlegi perben azonban a tett fő indítékaként a rablás szerepel. *(MTI)*

Fehérorosz elnökválasztás

A V4-ek az erőszak beszüntetésére szólították fel Minszket

A tüntetőkkel szembeni erőszak beszüntetésére szólították fel a fehérorosz hatóságokat a visegrádi országok (V4) államfői közös szerdai közleményükben.

Andrzej Duda lengyel, Milos Zeman cseh, Zuzana Caputová szlovák és Áder János magyar államfő a helyzet békés rendezését szorgalmazta.

„Felszólítjuk az illetékes fehérorosz hatóságokat, hogy teremtsék meg a lehetőséget a helyzet politikai megoldására, tartsák tiszteletben az alapvető emberi és szabadságjogokat, illetve tartózkodjanak a békés tüntetőkkel szembeni erőszaktól” – áll a nyilatkozatban.

„Támogatjuk a fehérorosz emberek jogát a szabad, tisztességes és demokratikus elnökválasztáshoz” – hangsúlyozták.

A V4-ek elnökei egyúttal önmérsékletre szólították fel a külföldi szereplőket, és azt kérték, hogy ne tegyenek olyan lépéseket, amelyek alááshatják Fehéroroszország függetlenségét és szuverenitását.

Emellett üdvözölték, hogy az európai uniós tagállamok vezetői rendkívüli ülést tartanak a fehérorosz válságról. A csúcstalálkozó résztvevői tárgyalnak arról, hogyan segíthetnék a párbeszéd kialakulását a hatóságok és a társadalom között, miként biztosíthatnák szolidaritásukról a helyieket, illetve várhatóan döntenek a Fehéroroszország ellen előkészített uniós szankciókról.

Fehéroroszországban másfél hete folyamatosak a tüntetések. Vasárnap az ország posztszovjet történetének legjelentősebb tiltakozása zajlott, amelyen egyes becslések szerint 200 ezren vettek részt. A tüntetők szerint Aljakszandr Lukasenka elnök elcsalta az augusztus 9-én tartott elnökválasztást, amelyen a hivatalos adatok szerint a voksok 80,1 százalékát kapta.

Az elégedetlenség egyre szélesebb rétegeket ér el: rendőrök, az állami szféra alkalmazottjai és az ország szlovákiai nagykövete is kiállt a változást követelők mellett.

Lukasenka egy vasárnapi gyűlésen jelezte: nem hajlandó „külföldi parancsra” új választást kiírni, de kész azonnali reformokra, ha valóban ez az, amit az emberek várnak tőle.

Az elnök tagadta, hogy csalással szerezte meg hatodik mandátumát, és az ellenzékre hárította a felelősséget az erőszak elharapózásáért. *(MTI)*

Ország – világ

Újabb rendkívüli ülésszak

Újabb rendkívüli ülésszakra hívják össze a képviselőházat augusztus 20-a és 31-e között. Az alsóház házbizottsága által jóváhagyott program értelmében ma, csütörtökön délben felolvassák a parlamentben a Szociáldemokrata Párt (PSD) által benyújtott bizalmatlansági indítványt, majd szakbizottsági üléseket tartanak. Augusztus 24-én, hétfőn újabb bizottsági ülések lesznek, kedden szakbizottsági ülésekre és plenáris ülésre is sor kerül, augusztus 26-án, 27-én és 31-én pedig a szakbizottságok üléseznek.*(Agerpres)*

Román munkások fertőződtek meg Spanyolországban

Megfertőződött az új koronavírussal egy spanyolországi farm 16 román alkalmazottja – tájékoztat a külügyminisztérium. Az eset Kasztília és León autonóm tartomány Madrigal de las Altas Torres nevű településén történt. A madridi román nagykövetség egy munkatársa a helyszínre utazott, és felvette a kapcsolatot az alkalmazóval és a munkásokkal. A 16 személyt karanténba helyezték, némelyek tünetmentesek, mások enyhe tüneteket mutatnak. 24 további munkást, ugyancsak románokat, akik a fentiek kontaktszemélyei, szintén karanténba helyeztek. A cég gondoskodik az érintettek ellátásáról. *(Agerpres)*

A kormány dönt a vendéglők megnyitásáról

Mihelyt a járványügyi helyzet javul, a kormány azonnal engedélyezni fogja a vendéglők megnyitását – jelentette ki Ludovic Orban kormányfő kedden, nyomatékosítva, hogy nem „rosszakaratról” van szó, de ilyen helyzetben választani kell „az emberek egészsége és bizonyos vállalkozások által meghozandó áldozatok között”. „Hozzávetőleg rövid idő alatt engedélyeztük a szállodák újranyitását, a gyógyturizmus újraindulását, a teraszok megnyitását. A vendéglátóiparban egyetlen szolgáltatást nem nyitottunk újra: a beltéri kiszolgálást a vendéglőkben. Mihelyt javul a járványügyi helyzet, azonnal meghozzuk a döntést ezek újranyitásáról is” – fejtette ki a miniszterelnök. *(Agerpres)*

1409 új koronavírusos megbetegedést igazoltak

A legutóbbi tájékoztatás óta 1409 új koronavírusos megbetegedést igazoltak Romániában – közölte szerdán a Stratégiai Kommunikációs Csoport (GCS). A GCS szerint olyan személyekről van szó, akiknek korábban nem volt pozitív teszteredményük. Az új esetekkel 73.617-re nőtt a fertőzöttek száma. 33.566 pácienst gyógyultnak nyilvánítottak, 8551-en pedig tünetmentesek voltak, így ők tíz nap után elhagyhatták a kórházat. Eddig 1.566.632 koronavírusteszt eredményét dolgozták fel Romániában. Ezek közül 24.307-et az elmúlt 24 órában végeztek el, 14.542-t az esetmeghatározás és az orvosi protokoll alapján, 9.765-öt pedig kérésre. A jelentésben szerepel 231 teszt eredménye is, amelyet korábban – nem az elmúlt 24 órában – végeztek el. *(Agerpres)*

Szerdán 19 új megbetegedést regisztráltak Maros megyében

Maros megyében augusztus 19-ig 1.221 SARS-COV-2-esetet regisztráltak, tegnap újabb 19 új koronavírus-fertőzést jelentettek. Jelenleg 140 személyt kezelnek kórházban, és 646 gyógyult személyt engedtek ki a Maros megyei kórházakból. A megyei közegészségügyi igazgatóság szerint 57 fertőzésgyanús személyt tartanak megfigyelés alatt, eddig 94 koronavírussal fertőzött személy halálozott el Maros megyében. A prefektúra felkéri a megye lakosságát, mindenki tartsa be a védelmi szabályokat.

Mit tesz a szerencse?

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

Csupán kutakodni, kissé mélyebbbre kell ásni a felszínnél, és máris kincseket talál az ember. Olyan emberekre bukkan, akiket szülővárosában befutott a feledés, a homály és rozsda, senki sem emlékszik reájuk. Művészekről van szó, akikre valamikor felfigyelt a polgár, az újság, a gyűjtő és a hiú hírességek sokasága, akik bronzban és márványban vagy ceruza- és tusrajzban, festményen szerették (volna) megörökíttetni kép- és alakmásukat. Itt van mindjárt a húszas-harmincas évek elkényeztett szobrásza, Marosi Tímár János, aki Bukarestben és Milánóban, Berlinben és Budapesten aratta sikereit, időnként itthon dolgozott Vásárhelyen, akinek műtermet adott a Kultúrpalota. Bukaresti előkelőségeket, diplomatákat és államfőket mintázott meg. Élete végén Budapesten a Népstadion öltözője számára falképeken állított emléket a magyar sportélet legendás alakjainak. (Róla talán máskor többet. Elekes Ferenc festményekről, festőkről szóló kis e-könyvében is találkozhat vele az olvasó.)

De van itt egy másik izgalmas művész, akiről utoljára talán 1940-ben hallott az érdeklődő vásárhelyi közönség. Azután nem olyan idők következtek, amelyek alkalmasak lettek volna a szobrászat (a művészet) érdek nélküli – politika- és szenvedélymentes – élvezetére. 1911. május 6-án született Marosvásárhelyen egy Kossuth utcai kisvendéglős fiaként. A családjából a második világégés után csupán ő, József nevű öccse és Szidónia húga maradtak élve. Kohn Miklós, *de a művészvilágban* Nicolas Koni *néven vált ismertté. Ma galériája és állandó kiállítása (afféle emlékmúzeuma) van Palm Beachben (Florida), ahol élete utolsó éveit töltötte. 2000-ben hunyt el. A magyar művészettörténet nem tartja számon. Majd talán mi, vásárhelyiek…*

1930. augusztus 10. A vásárhelyi zsidó Kultúrházban felavatják Kohn Miklós első és talán utolsó hazai szobrát, Theodor Herzl bronzszobrát, amelyet a zsidó nemzeti gondolat apostola halálának 25. évfordulójára készített. A helyi lap, a Maros *ezt írja róla: „Herzl Theodor halálának 25. évfordulóján felavatták a honalapító bronzból készült mellszobrát, amelyet Kohn Miklós Bécsben tanuló fiatal szobrászművész készített.” A szobor egészen bizonyos, hogy 1940-ig a helyén állott. Utána az épületet elkobozták, itt működött a Csaba mozgó, melynek szellemisége összeegyeztethetetlen egy Dohány utcai származású nem árja újságíró és országálmodó szobrával. Eltűnt, beöntötték, ki tudja? Mindenesetre a Progresul (Haladás) mozi sem vállalta Herzl Tivadart…*

Faragni egy Tompa nevű vásárhelyi fafaragótól tanult, talán egy időben Izsák Mártonnal, a másik tehetséggel, a Székely és Réti bútorgyár faragászai közül. Miklós még abban az évben, 1930-ban, 19 évesen, búcsút intett szülővárosának, a Ref. Kollégiumnak, ahol négy évet végzett, és Firenzébe szökött, ahol másfél évig volt a művészeti akadémia tagja, majd Bécsben aratta sikereit, hírességek tolakodtak műtermébe, szoborportrét, kisplasztikát akartak tőle. 1938-ig minden fényesen ment, akkor Bécsből Londonba üldözte őt egy bizony amatőr mázoló barna inges serege. Részt vett Anglia védelmében, közben 1940-ben Winston Churchill ült neki modellt, Salvador Dalí rajzolgatott műtermében. London bombázása közben szobrai nagy része megsemmisült, a magángyűjtőknél csodával határos módon megmaradt alkotásaiért, grafikáiért milliókat adnak egy-egy árverésen. 1942-ben az USA-ba ment, hogy szobrai eladásával segítse az angol hadsereget. Brit, majd amerikai állampolgár lett, a háború alatt az amerikai hadsereg orvosi karának tagjaként művészi munkát végzett, műkincsket mentett.

Végül New Yorkban telepedett le, Roosevelt elnök özvegyének támogatásával vált egyre ismertebbé, kapott állami és magán megrendeléseket, a háborús hősöket, pl. Omar Bradley tábornokot mintázta meg. Életét a világváros és Palm Beach között osztotta meg.

Még 1934-ben pályázatot hirdettek a lengyel hazafiak Pilsudszky marsall szobrára, amit Koni megnyert. Szobrát úgy tervezték, hogy 1935-re felállítják, de csak a kilencvenes években leplezték le Varsóban. A művész még megérhette. Tel-Avivban felállították a modern Izrael megteremtőinek emlékszobrát (Zion védői).

1940-ben egy agilis vásárhelyi újságíró, Benczel Béla készített interjút vele. (Valószínűleg ekkor látogatott haza szüleihez utoljára. Utóbb ugyanis bizonyos fokú utazási nehézségek merültek fel London/New York és Vásárhely között.) Ezt írja az Új Kelet számára készített riportban: „Előkelő angol ladyk és világhírű színésznők divatos szobrászává futott be egy fiatal târgu mureşi zsidó művész Londonban”. *(…) „Külföldre ment szerencsét próbálni. Budapesten a Szépművészeti Főiskolára jelentkezett, de elutasították. Innen Bécsbe került, ahol megmintázta Darvas Lilit, Reinhardtot, Pataky Kámánt, Beregi Oszkárt. Párizsba, majd Londonba költözött, ahol megmintázta Diana Wynardot, a világhírű angol drámai színésznőt és filmsztárt, princesse Nataly Palyt, egy előkelő lord feleségét, aki Pál egykori orosz herceg legkisebb leánya, Irma Wiekersheim hercegnőt, egy Angliába szakadt osztrák hercegnőt, lady Oranmoret és lady Rose Payet, az angol királyi udvar első udvarhölgyeit, a mulatt származású Marey Anderson világhírű amerikai operaénekesnő portréit.”*

Az amerikai sikerei egy külön vaskos fejezetet tennének ki, minden jelentősebb városban kiállított; műveit a világ múzeumai őrzik. Talán Vásárhely is vállalhatná messze szakadt fiát.

Szent István királyra emlékeznek Marosvásárhelyen

Vissza a templomudvarba

– Nyilván az ünneplés egyúttal emlékezést is jelent, de olyanfajta emlékezést, hogy számba vesszük az értékeket, megnézzük a gyökereket, megnézzük azt, hogy azok a gyökerek még táplálóak-e, még hasznunkra vannak-e, még építenek-e rájuk, és azt hiszem, hogy az evangélium igazságainál éltetőbb gyökér, megragadóbb igazság nem létezik a mai ember számára sem – jelentette ki *Oláh Dénes* **római katolikus főesperes, akit a Szent István-nap jelentőségéről kérdeztünk.**

Mózes Edith

A továbbiakban arról beszélt, hogy Szent István nemcsak államalapító szent királyunk, hanem egyházalapító is, aki Magyarországon nem csupán meghonosította a kereszténységet, a nyugati irányzatot is ő választotta tudatosan. A mondás szerint: a Dunát nem a kezdeti víz bősége, hanem az iránya tette nagy folyóvá. Tehát, hogy Magyarország történelme során abba az irányba fejlődött, amerre fejlődött, és valamikor európai nagyhatalom tudott lenni, a kezdeti iránynak köszönhető, mert nem a keleti kereszténységet, az ortodoxiát választotta István, hanem a nyugatit, és ezzel a nyugati kultúrához kapcsolódtunk.

A legnagyobb és legjobb döntése Istvánnak az volt, hogy Nyugat felé fordult

Számunkra ezért nagyon fontos István, mert jó irányt választott, a Szentszék mellett döntött, Rómából kért koronát, és Magyarországra német bencés misszionáriusok érkeztek, akik eleve a kultúra hordozói voltak. Európát a bencések tanították meg földművelésre, gyógynövénytermesztésre, írni, olvasni, műveltségre. És István már életében a Szent Márton hegyén, a mai Pannonhalmán bencés kolostort alapított.

Talán szerencsés egybeesés, véletlen, vagy inkább gondviselés, hogy amikor Gellért püspök és társai elindultak a Szentföldre, a dalmát tengerparton viharba keveredtek, ki kellett kötniük Szent András szigetén. És épp a szigeten tartózkodott a kolostor apátja, aki meggyőzte Gellértet, hogy ne hajóval, hanem Magyarországon keresztül, a szárazföldön folytassák az utat. A következő évben el is érkeztek Székesfehérvárra, ahol bemutatták Istvánnak Gellért püspököt, és István meggyőzte őt arról, hogy nem kell elmenni a Szentföldre, itt is van munka bőven. Ezzel egy újabb lendületet kapott a magyar kereszténység. Azt is tudjuk, hogy István fiának nevelőjévé választja Gellért püspököt, és ő hét éven át nevelte Imre herceget, így továbbáramlott a nyugati kultúra a magyar földre.

Tehát mindenféleképpen a legnagyobb és legjobb döntése Istvánnak az, hogy Nyugat felé fordult: a nyugati kereszténység, a nyugati civilizáció, a nyugati műveltség felé, és a magyarság ezért tudott annyi időn keresztül a nyugati kultúrának a védőjévé lenni, mert tudta, hogy mekkora értéket, mekkora kincset véd. Kezdve Hunyadi Jánostól, el addig, amíg a török elfoglalják Budát, majd XI. Ince pápa idejében, amikor seregeink 1686. augusztus 12-én visszafoglalják Budát, akkor is és továbbra is az európai kultúra védnökei lettünk mi, magyarok. Mert tudtuk, hogy mit védünk.

Az ünneplés egyúttal emlékezést is jelent

Nyilván az ünneplés egyúttal emlékezést is jelent, de olyanfajta emlékezést, hogy számba vesszük az értékeket, megnézzük a gyökereket, megnézzük azt, hogy azok a gyökerek még táplálóak-e, még hasznunkra vannak-e, még építenek-e rájuk, és azt hiszem, hogy az evangélium igazságainál éltetőbb gyökér, megragadóbb igazság nem létezik a mai ember számára sem. Az ezredfordulón István az evangéliumban fedezte fel a magyarság számára járható utat – hiszen Krisztus is azt mondja magáról, hogy „én vagyok az út, az igazság és az élet”. Ma is lehet „pogánykodni”, lehet ezeket az értékeket lefitymálni, akár ignorálni is, de viábilis eszme, járhatóbb, konstruktívabb út, mint az evangélium és annak az igazságai, nem létezik. Mert Krisztus az út, az igazság és az élet – mondta Oláh Dénes főesperes.

Az egészségügyi hatóság nem engedélyezte a Szent István-napi megemlékezést

Bár a szervezők eleget tettek minden törvényes előírásnak, a Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság (DSP) nem engedélyezte az augusztus 20-i Szent István-napi megemlékezést és a szokásos újkenyér ünnepét – tájékoztatott *Cseh Gábor*, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) Maros megyei elnöke.

Elmondta, hogy a jóváhagyási kérvény visszautasításakor az igazgatóság a járvány terjedésére, a koronavírusos esetek növekedésére hivatkozott, holott a szervezők minden előírásnak eleget téve készültek az eseményre, amelyet 2013 óta minden évben megtartottak. Az első év kivételével, amikor a Keresztelő Szent János-plébánia udvarán került sor a rendezvényre, mindig a Színház tér adott helyet a marosvásárhelyi magyarság számára oly fontos eseménynek.

Az idei rendezvényt az 1800 férőhelyes nyári színházban szervezték volna meg, ahová Cseh Gábor 350 személyt jelentett be, ugyanennyi maszkot is beszerzett, az összes járványügyi előírásnak megfelelően került volna sor a rendezvényre: lázmérés, kézfertőtlenítés, a kétméteres távolság is betartható lett volna.

Cseh Gábor elmondta, hogy több mint egy hónapja kérvényezte a nyári színház használatát a marosvásárhelyi önkormányzattól, és mivel nem kapott választ, kihallgatást kért a polgármester tanácsadójától. Ő megígérte, hogy megkapják a kért helyszínt, azzal a feltétellel, hogy a rendezvényt nem használják kampánycélokra, és a plakáton feltüntetik a polgármesteri hivatal emblémáját is.

Az Eldi pékség, amely minden évben hagyományosan biztosította az új kenyeret, a járványra való tekintettel felvállalta, hogy ezer szelet kenyeret csomagol be különkülön, azt áldották volna meg a történelmi egyházak lelkészei. Cseh Gábor arról is beszámolt, hogy tekintettel a jelenlegi politikai körülményekre, a kérvényeket nem az EMNT, hanem a Pro XXI Sport és Kulturális Alapítvány nevében fogalmazta meg.

Ma délután szentmisével emlékeznek a Keresztelő Szent János-plébánia udvarán

Oláh Dénestől megtudtuk, hogy ma délután a Keresztelő Szent János-plébánia udvarán szentmisével emlékeznek meg államalapító szent királyunkról. A szentmise főcelebránsa professzor doktor Marton József teológiai tanár lesz, aki elmélkedést tart Szent István királyról. A főesperes úr mindenkit arra kér, hogy tartsa be a törvényes előírásokat, a résztvevők vigyenek magukkal maszkot, az udvar nagy befogadóképességű, aki nem bírja a meleget, bemehet a templomba, de ott is kötelező módon be kell tartani a távolságot.

A szentmise du. 6-kor kezdődik, és a Deus Providebit Ház lépcsőjén tartják. Meghallgatják dr. Marton József professzor elmélkedését, majd záróáldással, a nemzeti imával fejezik be.

Kenyéráldás nem lesz – tette hozzá a főesperes – mert az a Rákosi-rendszernek volt a találmánya, és mi nem vagyunk hajlandók arra, hogy a Rákosi-rendszer kitalációját beemeljük a liturgiánk szerkezetébe.

Nem mentesít a büntetőjogi felelősség alól a családon belőli erőszak utáni kibékülés

– ezt erősíti meg az alsóház jogi bizottságának kedden kiadott jelentése a büntető törvénykönyv vonatkozó cikkelyének módosítását illetően. A Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) képviselői által kezdeményezett módosító javaslat szerint az erőszakot elkövető ellen hivatalból is eljárást lehet indítani. A tervezet a képviselőház szerdai plénumának napirendjén szerepelt, a szenátus már korábban elfogadta. *(Agerpres)*

Eurostat:

Romániában az egyik legmagasabb az éves infláció az EU tagállamai közül

Az euróövezetben 0,4%-os inflációt jegyeztek júliusban a júniusi 0,3%-ossal szemben, az Európai Unióban (EU) pedig 0,9%-osat, az egy hónappal korábban regisztrált 0,8%-hoz képest; a legmagasabb mértékű éves infláció Magyarországon, Lengyelországban, Csehországban és Romániában volt, derül ki az EU statisztikai hivatala, az Eurostat szerdán közzétett adatsorából.

Júniushoz képest a júliusi éves infláció tíz tagállamban esett vissza, háromban nem változott, 14 tagállamban pedig emelkedett. Romániában az éves infláció júliusban 2,5%-ra emelkedett a júniusi 2,2%-ról.

Az EU-ban a múlt hónapban a legmagasabb éves inflációs rátát Magyarországon (3,9%), Lengyelországban (3,7%), a Cseh Köztársaságban (3,6%), és Romániában (2,5%) jegyezték.

A túlsó póluson azok az EU-tagállamok vannak, ahol az éves inflációs ráta negatív: Görögország (mínusz 2,1%), Ciprus (mínusz 2%) és Észtország (mínusz 1,3%).

Romániában az Országos Statisztikai Intézet (INS) közlése szerint a júniusi 2,6%-ról júliusban 2,8%-ra nőtt az éves inflációs ráta. Az élelmiszerek 5,57%-kal drágultak, a nem élelmiszer jellegű iparcikkek 0,88%-kal, a szolgáltatások ára pedig 3%-kal nőtt.

Tavaly júliushoz képet a fogyasztói árak 2,8%-kal emelkedtek.

A Román Nemzeti Bank (BNR) legutóbb 2,7%-os inflációt becsült 2020 és 2,5%-ost 2021 végére.

Varga József: 2012-ben arra vállalkoztam, hogy fejleszteni fogom Gyulakuta községet!

Az elmúlt időszak sikeresnek mondható Gyulakuta községben, ugyanis közel 25 pályázatot nyertek meg, amelyeknek egy részét sikerült véglegesen kivitelezni, míg a másik része pillanatnyilag kivitelezés alatt áll, vagy tart a közbeszerzési folyamat. A megnyert pályázatok szinte mindegyikével a község egy-egy álma valósult meg. Első lépésként a községi úthálózat korszerűsítése volt a cél, ilyen értelemben sikerült a községhez tartozó falvak között leaszfaltozni az utakat, itt említhető a Ravát és Bordost összekötő út, amelyet EU-s forrásból sikerült megvalósítani. Ugyanakkor a község belső utcáinak a leaszfaltozása sem maradt el, igyekeztek minden rövid utcára, szorosra aszfaltréteget húzni. Második lépésként a község középületeinek a felújítása volt a cél. Ezen területen is sikeres eredményeket ért el az önkormányzat, ugyanis új iskola épült Havadtőn, művelődési otthonokat javítottak fel, ravatalozókat építettek, és a játszóterek modernizálása sem maradt el. A legnagyobb megvalósítások között szerepel az egészségügyi központ külső és belső felújítása, valamint a községi művelődési központ megépítése.

„Gyermekkoromtól tudom, megbecsülöm és tiszteletben tartom azt a tényt, hogy Gyulakuta községet egy életerős, önmagát jól szervezni képes nép lakja. Munkám során igyekszem minden lehetőséget megteremteni, hogy ennek a népnek élhető és modern teret biztosítsunk. Nagyon büszke vagyok a Kelementelkén megépült községi művelődési központra, ugyanis tudni kell, hogy Kelementelkén 1993 óta nem volt művelődési otthon” – fogalmazott *Varga József*, Gyulakuta község polgármestere

„Ha végigmegyek ma Gyulakután, büszkeséggel tölt el, hogy Varga Józsefnek és csapatának sikerült egy modern községgé fejlesztenie az itteni településeket. A megnyert pályázatok száma és a megvalósult beruházások bizonyítják, hogy erős és építő kezekben van a község” – emelte ki *Péter Ferenc*, a Maros megyei RMDSZ elnöke.

Nekünk Maros megye az első!

Az RMDSZ Maros megyei szervezetének sajtóirodája

(Fizetett hirdetés)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Felborul a szervezet napi (cirkadián) ritmusa

A szociális és a biológiai óránk gyakori egyensúlyzavara növeli az elhízás veszélyét (*)

A BBTE részéről Ruben Emanuel Nechifor, a BBTE Korszerű Pszichoterápiai és Alkalmazott Mentálisegészség-tudományok Nemzetközi Intézetének kutatója vett részt abban a kutatásban, mely azt vizsgálta, hogy a szociális jetlag (dzsetleg) milyen mechanizmusokon keresztül növeli az elhízás veszélyét. A kutatás eredményei a Sleep Medicine nevű szakfolyóiratban jelentek meg.

A szociális jetlag kifejezés (időeltolódással járó alvászavar) a fiziológiai és a szociális óránk közötti eltérésre vonatkozik. Nem föltétlenül azt jelenti, hogy valaki keveset alszik, hanem hogy különböző társadalmi tényezők hatására (pl. éjszakai műszak, váltott műszak, repülőút) nem akkor alszik, amikor arra szervezetének szüksége lenne. Ez hosszú távon akár krónikus kimerültséghez, pszichés, illetve testsúlyproblémákhoz is vezethet.

Számos kutatás kimutatta, hogy a szociális jetlag összefüggésben áll az elhízással, de egyelőre keveset lehet tudni a közvetítő mechanizmusokról. Az embernél az élelembevitelt két rendszer szabályozza, a homeosztatikus (önszabályzó), illetve a jutalmazó. A homeosztatikus rendszer központja a hipotalamusz, amely a perifériás idegrendszertől érkező jeleket dolgozza fel. A jutalmazó rendszer működését a kortiko-limbikus hálózat szabályozza, legfontosabb mediátorai a dopamin és az opioidok. A jutalmazó rendszer felülírhatja az önszabályozó rendszert, azaz olyankor is támadhat éhségérzetünk, amikor tulajdonképpen nincs szükségünk táplálékra. Ráadásul a jutalmazó rendszer általában a magasabb kalória- és koleszterintartalmú, telített zsírokban és cukrokban gazdag táplálékot részesíti előnyben.

A kutatók feltételezték, hogy a szociális jetlaghez köthető testsúlygyarapodás a jutalmazó rendszer intenzívebb működésével áll összefüggésben. Funkcionális mágnesesrezonancia-vizsgálatok (fMRI) segítségével azt próbálták kideríteni, hogy a szociális jetlaggel küzdő páciensek esetében pontosan mely agyterületek tevékenységében észlelhető jelentős változás.

Mint kiderült, ezeknél a pácienseknél megnövekedett az aktivitás a jobb agyfélteke okcipitotemporális (nyakszirthez és halántékhoz tartozó) területén és a szürkeállomány részét képező putamenjében, valamint csökkent az alsó fali lebenyben. Akiknél a szociális jetlag alváshiánnyal is társult, a jobb agyfélteke Brodmann-területe is aktívabb volt. A kizárólag szociális jetlaggel küzdő személyek homloklebenyének bal középső területe aktívabbnak mutatkozott, mint a kizárólag alváshiányban szenvedő pácienseké.

Az eredmények alátámasztják, hogy a szociális jetlag a jutalmazó rendszer megnövekedett aktivitása révén áll kapcsolatban az elhízással, ugyanakkor az is kiderült, hogy a szociális jetlag és az alváshiány más-más agyterületekre van

Illusztráció

(*) Social jetlag and sleep deprivation are associated with altered activity in the reward-related brain areas: an exploratory resting-state fMRI study. Sleep Medicine 2020. DOI: https://doi.org/10.1016/j.sleep.2020.03.18.

Széchenyi-díjasok – 2020

Magyarország köztársasági elnöke a március 15-i nemzeti ünnep alkalmából kitüntetéseket adományozott, amelyeket az augusztus 20-i ünnepet megelőzően adott át. A Széchenyi-díjban kiváló orvosok mellett más tudományterületek neves képviselői részesültek.

A díjazottak:

BITTER ISTVÁN Batthyány-Strattmann László-díjas pszichiáter, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Semmelweis Egyetem professor emeritusa részére, Magyarország számára kivételesen értékes tudományos pályája során a pszichofarmakológia területén végzett több évtizedes, nemzetközi szinten is nagyra becsült klinikai, kutatói és oktatói munkája, valamint a skizofrénia, a szorongásos betegségek és egyéb pszichiátriai zavarok kezelésében elért jelentős eredményei elismeréseként;

BUDAY LÁSZLÓ orvos-biokémikus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Természettudományi Kutatóközpont Enzimológiai Intézetének igazgatója, a Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kara Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézetének egyetemi tanára részére, Magyarország számára kivételesen értékes tudományos pályája során a sejtek közötti jelátviteli folyamatok vizsgálata területén elért kiemelkedő kutatási eredményei, valamint a biokémia, illetve molekuláris biológia oktatásában végzett magas szintű munkája, továbbá jelentős tudományos közéleti tevékenysége elismeréseként;

CSIBA LÁSZLÓ MIHÁLY Batthyány-Strattmann László-díjas neurológus, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a Magyar Neurológiai Társaság elnöke, a Debreceni Egyetem Klinikai Központ Általános Orvostudományi Kara Neurológiai Klinikájának egyetemi tanára részére, Magyarország számára kivételesen értékes tudományos pályája során a szélütés diagnosztikája és gyógyítása területén elért rendkívüli eredményei, különösen a stroke legjobb gyógyszeres kezelési módszere, a vénás vérrögoldás használatának fellendítését elősegítő ellátási modell kidolgozásában betöltött kimagasló szerepe elismeréseként;

További díjazottak: **BERLÁSZ MELINDA** Szabolcsi Bence-díjas zenetörténész, a Magyar Művészeti Akadémia levelező tagja, a Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpontjának főmunkatársa, **BORHY LÁSZLÓ REZSŐ** régész, ókortörténész, az MTA rendes tagja, az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora, **IGLÓI FERENC**, a fizikatudomány doktora, a Wigner Fizikai Kutatóközpont Szilárdtestfizikai és Optikai Intézetének tudományos tanácsadója, a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Karának egyetemi tanára, **KISS GY. CSABA** József Attila-díjas irodalomtörténész, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, az Eötvös Loránd Tudományegyetem címzetes egyetemi tanára, **SIMONYI SÁNDOR** gépészmérnök, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem professzora, a Debreceni Egyetem címzetes egyetemi tanára, **SZŐNYI TAMÁS** matematikus, a magyar Tudományos Akadémia doktora, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karának egyetemi tanára. Megosztva kapták a díjat **HORVÁTH SÁNDOR** és **PATAKY RITA** építészmérnökök számos emblematikus műemlék épület rekonstrukcióját is magába foglaló szakmai tevékenységük elismeréseként. *(MTI)*

Fokozatosság és óvatosság

A koronavírus eddigi egyetlen gyógyszere

Mint augusztus 14-i lapszámunkban részletesen is beszámoltunk, *dr. Imre Mihály* **marosvásárhelyi kutatóorvos nyílt levélben fordult mindazokhoz, akiknek szerepük van a 2020/21-es tanévkezdésben. Arra intette őket, ahogy óvatosnak kell lenniük, mivel az iskolakezdésre bemutatott központi stratégiák a jelenlegi formájukban könnyen tragikus következményekkel járhatnak. Tünetmentesként hordozva az új típusú koronavírust, az óvodás, iskolás gyermekek nemcsak iskolástársaikat, hanem másokat is megfertőzhetnek.**

Bodolai Gyöngyi

Mivel a beszélgetésből helyszűke miatt néhány adat kimaradt, ezúttal arra kértem dr. Imre Mihály tudományos kutatót, hogy néhány szóban számoljon be pályájáról, tevékenységéről.

– 2002-ben végeztem tanulmányaimat a marosvásárhelyi orvosi egyetemen. 2011-ig belgyógyászként dolgoztam a 2-es belklinikán dr. Brassai Zoltán professzor, majd dr. Bancu Ligia főorvosnő irányításával. 2011-től 2014-ig a Vim Spectrum vállalat kutatóközpontját vezettem, 2014-től elsősorban kutatással foglalkozom, és az egyetemen (MOGYTTE) belgyógyászatot és kutatásmódszertant tanítok – válaszolta.

Szavait kiegészíthetjük azzal, hogy felesége szintén kutatóorvos, belgyógyász, valamint táplálkozástudományi szakértő, és két fiuk van, egy második és egy hatodik osztályos.

– Mi munkájának a fő irányvonala, részt vett-e a koronavírus kezelésére használt gyógyszerekre vonatkozó kutatásban?

– Többségükben nyugat-európai gyógyszercégeknek és nagy kutatóközpontoknak dolgozom tanácsadóként. Munkám főleg a gyógyszerekre irányul, így természetesen elkerülhetetlen volt az, hogy tevékenységembe bekerüljön a koronavírus gyógyszeres kezelésének a kutatása. Ezenkívül a medikális kutatás terén nagyon szerteágazó az a kérés és szükséglet, amelybe tanácsadóként bevonnak. Szerepem, hogy felülvizsgáljam a kutatásokat, és felvigyázzam, ne történjenek visszaélések. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy nem vagyok alárendeltje, alkalmazottja a gyógyszercégeknek vagy kutatóközpontoknak, hanem felülbírálom a munkájukat, és biztosítom a hatóságokat afelől, hogy a gyógyszercég vagy kutatóközpont a követelményeknek megfelelően végezte el a rá háruló munkát, az eredmény megbízható, a gyógyszer valóban hatékony és biztonságosan használható.

Eddig egyetlen olyan szerről tudunk, amely bizonyította hatékonyságát a koronavírus-fertőzés kezelésében, ez a remdesivir (gyártója a Gilead Sciences cég, AEÁ). Néhány évvel ezelőtt az Ebolavírus kezelésére dolgozták ki, akkor nem bizonyult megfelelően hatékonynak. Közben a járvány lecsengett, és végül az Ebola kezelésére nem használták. Mivel a SARS COV-2-vírus ugyanabba a családba tartozik, mint az Ebola, az Egyesült Államokban nagyszámú betegen próbálták ki, és azt vették észre, hogy elsősorban a súlyos esetekre jó hatással volt, a betegek két-három nappal korábban elhagyhatták a kórházat. Eredetileg 15.000 betegen tervezték bevizsgálni, végül 3.000 beteg után már olyan eredményekre jutottak, amelyek alapján dönteni tudtak. Előbb az Egyesült Államokban az FDA (Food and Drug Administration), majd később az Európai Gyógyszerügyi Hivatal is jóváhagyta a gyógyszer használatát. Gyakorlatilag ma a remdesivirt adják főleg az intenzív terápián, de közepesen súlyos, súlyos esetekben is. Sajnos azt kell mondanom, hogy egyéb konkrét gyógyszer, amely erre a vírusfertőzésre hatna, jelenleg nem áll rendelkezésünkre.

– Az olasz orvosok tapasztalata szerint a vérhígítók korai használatával sikerül megelőzni a súlyos eseteket.

– A vérhígítókat megelőzésképpen valóban használják a betegek kezelésére, mert ismeretes, hogy a vírus fokozott trombózishajlamot, vérrögképződést okoz különösen a tüdő kisereiben, de általában a szervezetben. A vérhígítók azonban egy megelőző, tüneti kezelést jelentenek, ami gyakorlatilag nem a vírusra hat, és nem a fertőzést előzi meg. Ezért van továbbra is sok súlyos eset.

– Visszatérve a diákokra leselkedő veszélyekre, tudjuk, hogy többségüket személygépkocsin viszik iskolába, de vannak köztük olyanok is, akik kénytelenek autóbusszal utazni, ami szintén kockázatot jelent, lévén sokféle utas egy zárt térben, ami, ha nincsenek nyitva az ablakok, nagyobb veszélyt jelent.

– Két probléma is felvetődik, egyrészt az utazóközönség nem tartja be a szabályokat, és ha hord is maszkot, nem megfelelően teszi fel. Egy elsős-másodikos gyermek pedig nem tudja pontosan betartani az egészségügyi előírásokat, megfogja a buszon a különböző tárgyakat, és önkéntelenül az arcához (szájához, orrához) nyúl, ami eléggé kockázatos.

– Ahhoz, hogy a tanintézményekben rátérjenek a csoportos oktatásra, a pedagógusok számát növelni kell, ami szintén nem tartozik az egyszerű feladatok közé. Ha sikerül többet alkalmazni, akkor a szülők kifogásolhatják, hogy miért az egyik és nem a másik tanítja az ő gyermeküket, ahogy azt is, hogy esetleg miért kell délután iskolába járni. Annyira nehéz probléma előtt állnak az iskolák és a szülők, amelynek csapdáit, mélységeit még szinte fel sem tudjuk mérni.

– Sokan arra hivatkoznak, hogy vannak országok, ahol nem zártak be az iskolák, és Svédországot hozzák fel példának. Ami nagyon jó példa, hiszen legtöbb 12-es gyermekcsoportokban dolgoznak, amelyeket teljesen elkülönítettek egymástól mind a tanítás, mind a szünetek idején. Egy ilyen csoportra legalább két tanító és még egy nevelő is jut, ami azt jelenti, hogy könnyen lehet vigyázni rájuk, kétóránként elvinni kezet mosni, tisztálkodni. Nálunk egészen más a helyzet, és azon túl, hogy sokkal több gyermekkel kell foglalkoznia egy pedagógusnak, a tanárok egy része egyik osztályból, sőt egyik iskolából megy a másikba. Bár sokáig azt hangoztatták, hogy az idősekre kell ügyelni, az élet azt bizonyította, hogy a gyermekek is megfertőződhetnek, számuk Romániában meghaladja az összesetek 18 százalékát, és teljesen egészséges gyermekek is belehaltak a fertőzés következményeibe.

– Említette, hogy magas az elhízott gyermekek száma Romániában, ami súlyosabbá teszi a fertőzést náluk is.

– Emellett a cukorbetegség, asztma, továbbá van egy sor genetikai betegség, ami ebben szerepet játszhat.

A korábbi interjúban felsorolt szempontokat is figyelembe véve, a pontos helyzetfelmérés birtokában a szakember a fokozatosságra és óvatosságra int, hogy a tanévkezdés után ne kényszerüljenek bezárni az iskolákat.

Élet a „paradicsomban”

A munka jegyében

Talán éppen vasárnap volt, körülbelül két-három évvel ezelőtt, amikor „tűzoltómunkában” a csapot cserélte, hogy ne öntse el a fürdőszobánkat a víz. – A Népújság azt írta, hogy elhunyt az utolsó marosvásárhelyi gázszerelő, holott én idősebb vagyok, és még élek – fordult hozzám szemrehányóan. Meglepődve néztem kortalan arcára, amelyet ráncok ma sem barázdálnak, s azt is, ahogy szinte hihetetlen erővel kihúzza a falból a csövet, majd egy alkatrészért hazaindulva úgy ül fel a kerékpárjára, mintha húszéves volna. Akkor ígértem meg, hogy megírom a történetét.

Bodolai Gyöngyi

A hosszú élet titka

Köllő Imre nyugalmazott víz- és gázszerelő, vagy Köllő bácsi, ahogy hosszú évek óta nevezzük, októberben tölti a 85-öt. Talán tiszteletből bácsiztuk, nem annyira a korkülönbség miatt, amiről nem kérdeztük. Ezért lepődöm meg, amikor kimondja, és beszélgetésünk során azt szeretném megfejteni, hogyan tudta megőrizni fizikai és szellemi fiatalságát. Ahogy a beszédjén még érződő ízes gyergyói hangsúllyal elmondja élete történetét, kiderül: ha arcán nem is, lelkében bőven vannak ráncok, szarkalábak, de ugyanakkor munkál benne a székely ember erős életösztöne, amely képes úrrá lenni a nehézségeken, és a szomorúság szomszédságában ott él a derű is. A hosszú élet másik titkát pedig az örökölt gének jelentik, hiszen édesapja is megélte a kilencedik évtizedet.

Az eresz alatti árnyékban álló asztal mellett, puha műfűvel a lábunk alatt, az augusztusi délelőtt kánikulai hősége az alkalomhoz szelídül. Kellemes látvány a takaros, kicsi ház udvara, ahol tenyérnyi hely sincs kihasználatlanul. Mondhatni, paradicsomi állapotok uralkodnak, hiszen égig érő, egészséges töveken piroslik a gazdag termés. A szomszédos ház tűzfala mellett kúszik felfele az uborka, a lugasban már pirosodik a szőlő. Nem száradt még le a petrezselyemlevél, bár a hajdani mosógép tárcsájában már nyílni készülnek az őszirózsák, a zöldségest szegélyező ágyásokban gyermekkorom kedvenc virága, a sarkantyú nyílik. A kert közepén egy fedeles hintaszéknek is helye van, amelyen jó megpihenni. Az udvar végében garázs, mellette a műhely a szép sorban őrzött szerszámokkal, fönt szélkakas, s valami furcsa szerelék, amiről kiderül, hogy az udvaron fúrt kútból felpumpált víz egymásba illesztett műanyag palackok közepén futó csövekben melegedik, és ellátja az egész lakást. A szőlőlugas alatt fürdőkád, nyáron a tetőn melegített vízben feloldott parajdi sót használva vesz gyógyfürdőkúrát a gazda, s bizonygatja is, hogy megvan az eredménye.

A bejárati ajtó melletti falon faalapra erősített bronzöntvény dombormű emlékeztet Köllő Imre származására. Amint elmondja, az 50 éves véndiák-találkozón kapták ajándékba, hogy emlékezzenek a ditrói iskolára, ahova jártak, és a templomra, ahol imádkoztak.

A gattertől Békásig

– Honnan örökölte az ezermesteri hajlamot? – kíváncsiskodom, s nem alaptalanul, hiszen kiderül, hogy székely mesteremberek utódja.

– Nagyapám asztalos volt, de azonkívül is mindent megcsinált, szekeret, bútort s a szekérhez szükséges kovácsmunkát is. Apám is örökölte a mesterséget, de miután hazatért a négyéves fogságból, azt mondta, hogy minden földet el kell adni, mert jön a paradicsom. A körülbelül négyhektáros orotvai birtokot el is adta, a dirabdarab ditrói földeket, amit a szülőktől örököltünk, én adtam el tíz éve, 25 lejben négyzetméterét, mert nem kellett senkinek.

Apám a ditrói bútorgyárban dolgozott, én is asztalosnak készültem, és a hét osztály elvégzése után az akkor megnyílt gyergyószentmiklósi faipari szakiskolába iratkoztam, ahol mindennel foglalkoztunk, csak asztalosmunkával nem. Kezdetben a gyergyószentmiklósi fűrészgyárban végeztem a gyakorlatot, ahol rönköket vágtunk fel deszkának. Onnan Galócásra helyeztek gatteres szakmunkásnak. Nehéz munkaprogram volt, gattereseként naponta 11 és fél órát kellett dolgozni. Amíg a munkások álltak, a gatteresnek naponta háromszor ki kellett szednie a fűrészgép keretéből a fűrészlapokat, bevinni a műhelybe, ahol fenték, majd felszerelni a megfent lemezeket arra a méretre, amilyen deszka (ötcentis foszni, colos, háromnegyedes vagy 18 milliméteres) vágása következett. Télen a fűtetlen csarnokban különösen nehéz volt reggel 6 órától talpon lenni.

A békási erőműnél

Apám jó barátjának tanácsára a gattert három hónap után otthagytam, és elmentem Békásra, hogy a vízi erőműnél munkát keressek. Egy hétig hiába kilincseltem, eltanácsoltak, mert csak egy keveset tudtam románul. A hét végén egy vízszereléssel foglalkozó kolozsvári vállalatnál alkalmaztak inasnak havi 140 lejes fizetéssel. Napi nyolc órát kellett dolgozni, és két órát iskolába jártunk. Az iskola hat hónapot tartott, utána „kaptunk egy kategóriát”, és 400-500 lejre nőtt a bérünk, majd később kategóriánként tovább emelkedett. Szállást 30 személyes közös hálóban biztosítottak, az étkezést mindenki úgy oldotta meg, ahogy tudta.

– Miből állt a munka?

– A gáttól az alagút végéig mindenütt dolgoztunk. Szereltünk ivóvízvezetéket, azonkívül egy másik vezetékkel vizet biztosítottunk a fúrógépekhez, amelyekkel a robbanóanyagnak szükséges vájatot fúrták a sziklákba. Rabok között dolgoztunk, úgy kellett tartani a távolságot, mint most, a koronavírus idején. Békás településre a lakónegyedeknek és a barakkoknak is vizet vezettünk, kiépítettük a kanalizálást. Érdekes munka volt, csak olyan hideg vidék, hogy mindössze három évig bírtam. 1955-ben hazamentem Ditróba, de hiába kerestem, kezdetben nem találtam munkát. Aztán mégis került Gyergyóremetén, ahol akkor épült a tejporgyár, amelynek két tömbházat épített a vásárhelyi 804-es szerelési vállalat helyi részlege. Amikor befejeztük a munkát, a gyergyószentmiklósi szövöde építésénél, s közben a városi vízhálózaton dolgoztunk, a hetes kilométerkőtől építettük meg a vezetéket egészen a városig. Erről a munkahelyről vonultam be két évig katonának Dr. Petru Groza városba, ma visszakapta korábbi Vaskohsziklás (Ştei) nevét. Itt orosz vezetéssel az urániumőrlő malomban dolgoztunk, az őrleményt vonattal Halmiig vitték, ahol három romániai vagont kellett átrakni egy orosz vagonba.

Az uránmalomban

– Nem volt veszélyes az uránnal dolgozni?

– Az volt a szerencsém, hogy Vaskohsziklás on műhelyben hegesztőként, szerelőként foglalkoztattak. Akkoriban irigyeltem a falumbelieket, akik a malomban könnyű munkát végeztek nagy fizetésért, szerettem volna, ha engem is oda tesznek, de az orosz mérnök nem engedett el a műhelyből. Szerencsémre, mert a falubeli kollégáim, akik a malomban dolgoztak, a katonaság után hamar meghal

Munka közben

tak. Nekem csak a hajam hullt el. Amikor megjelent a törvény, hogy a munkaszolgálatot a katonaság alatt meg kell szüntetni, áthelyeztek Halmiba. Katonaként dolgoztam Iaşi-ban is a penicillingyár bővítésénél, ahol az ülepítőállomás számára kiásott domb nagyságú földhalmot gépek hiányában talicskával kellett elhordjuk.

A katonaság után a vásárhelyi vállalathoz tértem vissza, ahol nagyon sok munkaponton dolgoztunk, szinte az egész megyében: Segesvártól a mezőségi településekig Bándon, Sályiban, Mezőrücsön, Mezőcsáváson, ahol tömbházak, Bándon pedig sertéshizlalda épült. A lakásokba a vizet és a gázt, a hizlaldába a vizet vezettük be. Vásárhelyen is rengeteg munkánk volt az épülő Tudor negyedbeli, a kövesdombi, a nagyállomás környéki tömbházaknál. Emlékszem, egyszer eljött egy fiatal újságíró, és arra kért, mondjam el, hogyan épül fel egy tömbház. Beszámoltam a munkaeszközökről, a munkafolyamatról, és amikor a mesterekről érdeklődött, azt találtam mondani, hogy annyira egyformák a tömbházak, olyan sablonos a munkafolyamat, hogy minden részletét fejből tudjuk, nincs is szükség a mesterre. Ezt a főnökeim nagyon rossz néven vették.

„Valahogy megfogott”

– Asztalosnak készült, megszerette-e a víz- és gázszerelői munkát?

– Mai napig szeretem, valahogy megfogott. Sokat dolgoztam ipari munkán a nagy kazánházaknál, külső vezetékeken is, összességében nem volt egyhangú, és a technika, a módszerek is állandóan változtak. De könnyű sem volt, télen a nagy hidegben, huzatban kellett a gázt, vizet vezetni, a központi fűtést beszerelni, amikor még sem ajtó, sem ablak nem volt a tömbházbeli lakásokon. Lefagyott a hegesztőkészülék, tettük a meleg téglát az oxigén szabályozójára, lefagyott a karbidvezeték, kínlódtunk. Miután a nagy hidegben beszereltük a gázt, ideiglenes égőket tettek, és a kőművesek a jó melegben kezdtek el vakolni, mi pedig mentünk a következő hideg blokkba. Minden munkának meg volt szabva az ára, és annak megfelelően kaptuk a fizetést, hogy milyen gyorsan végeztünk el egy munkát, ezért folyton hajtottuk magunkat. 1964-től csoportvezető lettem, és attól kezdve nemcsak nekem parancsoltak, én is parancsoltam másoknak.

Az 1970-es években Maroshévízen a Bánffy-villában dolgoztunk, ott ismertem meg a leendő feleségem. Kezdetben Marosszentgyörgyön laktunk albérletben, ott született meg a lányunk, a feleségem a konzervgyárban dolgozott. Mivel visszautasítottam a párttagságot, hiába kértem lakást. Emlékszem, egyszer hívattak a káderosztályra, ahol a káderesnő azzal fogadott: – Köllő elvtárs, hallottuk, hogy párttag akar lenni. Amire határozottan azt válaszoltam, hogy én nem akarok, és nem is leszek. Lehet, kicsit udvariatlan voltam, mert utána köszöntem, és kijöttem az irodából. Ezt követően továbbra sem kaptam lakást, arra hivatkoztak, hogy nincsen vásárhelyi személyazonosságim, azért nem tudnak adni. De mivel nem volt vásárhelyi lakásom, nem kaptam buletint – így telt az idő sokáig, amíg végül kiutaltak egy kétszobás, vagon típusú lakrészt a régi Ady negyedben, amin egy szintén kétgyermekes munkatársammal osztoztunk. Három évig laktunk közösen, amíg a kollégám kapott lakást, a fiam is, mi maradtunk a régiben. Később telket vettünk Székelybósban, rajta egy kis vityillóval, évekig az volt a nyaralónk.

Majd azzal folytatja, hogy a fiát maga mellé vette dolgozni, de a fiú házassága nem sikerült, korán érszűkületet kapott, s előbb az egyik, aztán a másik lábát vágták le, tíz évig tolókocsiban élt, kilenc éve veszítette el. A fia betegsége miatt eladták a tömbházlakást, abból vásárolta a jelenlegi kicsi házat, amely akadálymentes, nincsenek lépcsők. Érdeklődésemre elmondja, hogy lánya varrónő lett, és autószerelő férjével két ügyes fiút neveltek.

Egyedül

Felesége 1999-ben szívinfarktusban meghalt. Azóta ő főz magának, kamrája tele van a télire eltett zöldséggel, gyümölccsel. Büszkén mutatja, hogy zakuszkafőző fazekat is készített, hogy ne kelljen folyton kavargatni. A házban férfias a rend, mindennek pontos helye van, a televízió mellett a számítógépnek is, amely, ha szükséges, szakácskönyvként is szolgál.

Érdeklődésemre azt válaszolja, hogy ismerősöknek kisebb javítást elvállal, de nagy munkát, például központi fűtés beszerelését már nem, mert fáj a dereka, a lába, emiatt nehezére esik a munka.

– Nehéz munka volt a szerelés – jegyzem meg, amire nem késik a válasz.

– Az volt a rendszerváltozásig, különösen a nagy ipari munkák, amelyeket még a régi módszerrel végeztünk. Nem ismertük a rézcsövet, a műanyag csövet, ez utóbbiból csak azt a darabot, amit lefolyónak használtunk. A többi munka súlyos acélcsövekkel történt. Ma már a gázszerelésen kívül acélcsővel nem dolgozik senki. Óriási a változás, más a technológia, sok mindent lehet készen vásárolni. Amikor a vízórákat szerelték, felvettek fiatal szerelőket, akiknél megállt a tudomány, ha olyan lakásba mentek be, ahol ólomcsövek voltak, és meg kellett keressenek engem, hogy a csöveket megforrasszam.

– Nyaralni, pihenni hova, merre jártak? – érdeklődöm, mivel a családi fényképeken, amelyeket végignézünk, csak egy gyilkos-tói táborozás felvételei szerepelnek.

(Folytatás a 7. oldalon)

A munka jegyében

(Folytatás a 6. oldalról)

– A nyári munkaprogram általában tíz óra volt, és vasárnaponként is gyakran kellett dolgozni. Szabadságra pedig soha nem engedtek el két hétre, esetleg csak a felét adták ki, mert az ötéves tervek keretében időre be kellett fejezni a munkát, s így csip-csup egy-két szabadnapom volt.

– Mi volt a kikapcsolódás, a szórakozás?

– Talán nem is volt. Olvasni szerettünk, sok jó regényt elolvastunk a feleségemmel felváltva, de egy idő után a sok elfoglaltság miatt az is abbamaradt. Most pedig már meggyengült a látásom, nem bírja a szemem. Az udvaron viszont van munka egész nap, ezért soha nem unatkozom. A járvány idején nem hívtak, nem

Zakuszkafőző fazék

volt szükség rám, de valahogy nem is hiányzik, hogy kilépjek a kapun. Vannak barátok, akikhez elmehetnék, de már egyáltalán nem fogyasztok alkoholt, nem ízlik, nem érzem tőle jól magam. A szőlőből nem készítek bort, esetleg annyit, hogy egy-két vendéget megkínáljak, a többit lefojtom mustnak. Néha ellustulok, olyankor nem fog a munka. Ha nincs más dolgom, megmosom az autót – mutat a garázsból kilátszó piros Toyotára, amelyet még mindig szívesen vezet.

– Ha újrakezdené, mit tenne másképpen?

– Én nemigen javítanék semmit. Így, ahogy éltem, jó volt, csak szeretném, ha még lenne feleségem, és élne a fiam is, akár olyan állapotban, ahogy az utóbbi éveit töltötte, és lenne akivel beszélgessek.

Nyári divatirányzatok (3.)

Casoni Szálasi Ibolya

A nyári időszakban divatos férfias típusú ruhadarabok után – 180 fokos fordulattal – folytassuk az egyik legnőiesebb darabbal, a klasszikus női fehérnemű ihlette, lenge, kényelmes KOMBINÉRUHÁVAL, mely a ’90-es évek óta divat, és azóta is megállja a helyét.

A kombinéruhát már nemcsak este viselhetjük mint koktélruhát, hanem megfelelő rétegezéssel már nappalra is felvehetjük.

A kombinéruha tulajdonképpen egy minimalista kinézetű, többnyire egyszínű, spagettipántokkal ellátott középhosszú ruhaszerűség. Általában selymes, könnyű anyagból készül, nagyon nőies megjelenést kölcsönöz. A legnépszerűbb szín a fekete, ugyanakkor a bézs, a sápadtrózsaszín, a levendulaszínű és általában a pasztell árnyalatok is ugyanolyan gyakoriak.

Az idők folyamán ez a típusú ruha nagyon népszerű lett, mert sokoldalú; nagyon jól kombinálható alkalmi ruhadarabokkal, ugyanakkor sportcipővel, farmerfelsővel, pulóverrel vagy elegáns zakóval, magas sarkú cipővel, csillogó ékszerekkel is kitűnően talál.

Nézzünk meg egypár konkrét esetet, hogy hová és mivel viselhetjük.

1. Aki kedveli a ’90-es évek eredeti divatját, viseljen hozzá pamutból vagy gyapjúból kötött felsőt és „chunky”(vaskos) bakancsot, valamint vastag nyakláncot, és máris készen áll egy grunge-koncertre.

2. A szemérmesebbek, akik túl merésznek tartják ezt a ruhadarabot, viseljék rétegesen egy póló és egy farmernadrág fölött. Ez egy nappali viselet, melyhez főleg egy kényelmes sportcipő illik.

3. Ha a munkahelyre, irodába akarjuk felvenni, válasszunk egy kevésbé mély dekoltázsú, csipkementes változatot, mely fölé túlméretezett zakó, balerinacipő, lezser konty és természetes smink talál.

4. A minimalizmus kedvelői viseljék magára, diszkrét kiegészítőkkel társítva magas vagy alacsony sarkú papucscipővel és finom nyakékek „társaságában”, mint pl. egy egyszerű, rövid gyöngyfüzér.

5. Ha nyáron a tengerparton szeretnénk viselni, válasszunk bézst vagy egy pasztell árnyalatú kék változatot, melyhez húzzunk lapos talpú szandált, vegyünk hozzá rafiából fonott táskát és egy széles karimájú szalmakalapot.

6. Az esti alkalmakra vagy amikor nagyon vonzóak szeretnénk lenni, válasszunk egy csipkebetétekkel ellátott változatot, melyhez viseljünk bokapánttal ellátott magas sarkú szandált és nagy, ékköves fülbevalókat az elegáns megjelenés érdekében.

Egy másik – ezúttal nem ruhadarab –, de nagyon fontos és ugyanakkor kizárólag nőies elem, mely nyári viseletünket feldobja, meghatározza: a DEKOLTÁZS.

Idén a divattervezők egy több tíz éve szinte elfeledett dekoltázstípust népszerűsítenek előszeretettel: a nagyon nőies és merész NÉGYZET ALAKÚ NYAKKIVÁGÁST (dekoltázst), és ugyanezt CSUPASZ VÁLLAKKAL, mint mély, sokat láttató elemeket.

Ezek a híres, mondhatni korszakalkotó ruhaelemek történelmi jelentőségűek, ugyanis már híres hölgyek – mint Marie Antoinette, Brigitte Bardot vagy Marilyn Monroe – is ezt viselték, és a siker, amihez ez a dekoltázs is hozzájárult, ikonikus jelentőségűvé, feledhetetlenné tette őket.

Történelmi szempontból a reneszánsz idején vált népszerűvé ez a dekoltázstípus, a fűzővel együtt.

A XV. században a divatot geometrikus változatok uralták, amelyek megőrizték népszerűségüket egészen az Erzsébet-korig.

Ezután a francia udvarban keltett feltűnést, majd az 1960-as években egy rövid ideig voltak a topon, hogy azután teljesen feledésbe merüljenek egészen máig, amikor újra divatossá váltak.

Tehát, ha még nem szereztünk be ilyen dekoltázsú nyári ruhadarabokat, még megtehetjük. Ezért nézzük meg, mit ajánlanak a divattervezők ilyen téren.

Vegyük példának *Khaite* négyszögletű dekoltázzsal ellátott topjait, melyek egy farmerrel és esetleg egy fejdísszel társítva friss, ugyanakkor nőies megjelenést kölcsönöznek.

Bottega például a „kis fekete” estélyinek egy nagyon érzéki változatát ajánlotta ugyanezzel a mély, négyszögletű nyakkivágással, mely egész nap hordható, mivel bármilyen eseményre megfelel.

Miu Miu és *Jaquemus* pedig csupasz vállú kötött felsőket ajánlott idén.

Ha nem visszük túlzásba az ékszerhasználatot, ugyanakkor előnyben részesítjük a fekete-fehér, valamint a bézs-szürke színkombinációkat, ezeknek a dekoltázsoknak köszönhetően a legszembetűnőbb lesz nyári megjelenésünk.

Ember és állat harmóniája

A bőrférgességet okozó fonálféreg

A bőrférgességet okozó fonálférget ugyancsak a szúnyogok terjesztik, így a leishmaniasis és a szívférgesség mellett ettől is óvni kell a társállatokat. Az egyre bővülő szúnyogfajok csípésétől ajánlott védekezni, mivel ember és állat számára egyaránt sok kellemetlenséget és fertőzést okozhatnak.

Szer Pálosy Piroska

A Noé bárkája kisállatklinika vezetője, *dr. Pálosi Csaba* ismertetett néhányat azon betegségek közül, amelyeket a nyáron kellemetlenkedő szúnyogok terjesztenek. A kutyáknál előforduló szívférgesség tüneteiről beszélgettünk már, ezúttal a fonálféreg okozta bőrférgességet ismertette.

A bőrférgességet (Dirofilaria repens) fonálféreg okozza, mely kutyát, macskát és görényt egyaránt megfertőzhet. A bőrdirofilariózis tünetmentes megbetegedés, a szúnyogok közvetítésével eljuthat a kutyától, cicától a gazdáig. A fertőzött állatokon korpásodással, viszketéssel, kipirulással járó bőrgyulladások jelennek meg. Egyébként a fonálféreg közeli rokona okozza a szívférgességet is, ami ugyancsak az elmúlt évtizedben vált egyre gyakoribb nemkívánatos kórrá. A fonálféreg eredetileg Dél-Ázsiára és Dél-Európára volt jellemző, de a felmelegedés következtében a gazdaszúnyogok egyre északabbra húzódnak.

A szúnyog mint köztigazda

A fonálférgeket a fertőzött szúnyogok oltják be az állatokba, a szervezetükbe került mikrofiláriák (éretlen férgek) tovább szaporodnak, és a véráramba, illetve a bőrbe jutva felnőtt férgekké fejlődnek. A vérben elszaporodott mikrolárvákat a szúnyogok a vérszívás során felvehetik, és további fertőzéseket okozhatnak emberben, állatban egyaránt. A fertőzött kutya, macska nem látszik betegnek, esetleg csak a bőrproblémák észlelhetők, de a szúnyogok az egészséges embert és állatokat is megfertőzhetik. Az embernél az esetek többségében a tünetek kifejezettebbek lesznek, attól függően, hogy milyen testtájékon jelentkeznek. Az elváltozások leginkább az arcon, a szem környékén, nyakon, mellkason viszkető, fájdalmas göbök, csomók formájában vagy a szemben jelentkeznek.

A bőrférgesség hordozói többnyire a kutyák, ritkábban a macskák, élettartamuk a kutya szervezetében akár nyolc év is lehet. A lárvák a nyirokkeringésbe és a perifériás vérbe ürülnek, ahol néhány hónapig életben maradhatnak. A fertőzött állat vérében lévő lárvát a köztigazda, azaz a szúnyog vérszívás alkalmával felszívja. A szúnyog testében néhány hét alatt kialakul a fertőzőképes lárva, majd egy újabb vérszívás alkalmával a szúnyog szájszervein keresztül új gazdába kerül, a bőr alatti szövetekben a férgek szabadon vándorolnak.

A bőrféreg a tünetmentesség miatt hosszú ideig észrevétlen, ezért veszélyt jelent az emberre is, mivel a társállattól szúnyog közvetítésével gyanútlanul megkaphatja. A kifejlett, akár 5-17 cm hosszúra is megnövő férgek éveken át képesek a bőr alatt vándorolni úgy, hogy a házi kedvenc semmilyen súlyos tünetet nem mutat. Mindeközben a férgek lárvái a véráramba kerülnek, ahonnan szúnyogcsípés útján jutnak el a következő gazdaszervezetbe. A parazitás fertőzöttség nehezen észrevehető, legyen az áldozat kutya, macska vagy akár ember, sokszor csak egy esetleges műtét közben derül fény. Többnyire akkor szokták észlelni a férgeket, ha azok a bőr alatti kötőszövetben kialakuló nem fájdalmas, tömött tapintatú csomókban a tüdőben vagy a hasüregben megjelennek. A felismerést tovább nehezíti, hogy nem okoznak fájdalmas tüneteket. Ráadásul az emberekben nem képes tovább szaporodni a parazita, de kifejlődve vándorolhatnak, a szervezetből azonban csak műtéti beavatkozással távolíthatók el. Az elváltozott bőrterületeken viszketegség, a bőr fokozott korpázása és szőrhullás fordulhat elő.

Fotó: Save &Smile Állatmentő Egyesület

Gyakran tünetmentes lehet a fertőzöttség, ilyenkor csak vérvizsgálat során mutatható ki a féreg fiatal alakjainak (mikrofiláriák) a jelenléte.

Legfontosabb a megelőzés, ezért a szúnyogszezon alatt havonta egyszer a fertőződés kockázatának kitett kutyákat és macskákat kezelni kell, ez a kór elleni védekezés legcélravezetőbb módszere. Saját egészségünk megóvása mellett elsősorban a szúnyogok általi terjesztést kell megakadályozni rovarirtó nyakörvek, cseppentő (spot-on) készítmények használatával. A spot-on készítmények kutyák és macskák számára egyaránt ajánlottak, havonta a bőrre cseppentve elpusztítják a vérben keringő mikrofiláriákat. Ugyanakkor milbemycin hatóanyagú tablettával is megelőzhető a megbetegedés kutyánál és macskánál. Fertőzöttség esetén a bőrféreg szaporodási lehetőségét gyógyszeres kezeléssel lehet visszaszorítani – tájékoztatott a szakember.

Az asztrológus gondolatai

Tóth Sándor

***Mottó**: „A fény mindig utat mutat annak, ki a mélyben kutat.”*

Idén augusztus 22-től szeptember 22-ig tartózkodik a Nap a Szűz jegyében. A nyár utolsó harmadához érkeztünk, és mifelénk ez azt jelenti, hogy véget ér a kánikula. A mezőgazdaságban főszerepet kap a napraforgó és a kukorica betakarítása, az őszi gyümölcsök szürete. Az ember életéhez szervesen kapcsolódik a munka. Azt is mondhatjuk, hogy többségünk néhány évtizedes földi létének minimum egynegyedét a munkahelyén tölti. De mi is a munka tulajdonképpen? Úgy is fogalmazhatunk, hogy az a hasznos tevékenység, amelyért bért, fizetést kapunk, ami által életünk szükségleteit kielégíthetjük. A kapitalizmusban, abban a társadalmi formációban, amelyben a világ működik, az okozza a problémát, hogy ellentét van a munkaadók és munkavállalók érdekei között. A dolgozó több bért szeretne, a tulajdonos pedig több profitot. Az alku tárgya az, hogy mennyiért érdemes dolgozni, illetve a másik oldalon: mennyit érdemes kifizetni az adott tevékenységért? Az úgynevezett fogyasztói társadalom hajtóereje a túlfogyasztás generálása. El kell hitetni az emberekkel, hogy akkor is vásároljanak meg bizonyos árucikkeket, ha igazából nincs is rá szükségük. Trükkök százait találják ki a reklámszakemberek, amelyekkel beültetik a tudattalanunkba azokat az információkat, melyek vágygenerátorként hatnak az ember ösztönlényére. És ha nincs rá pénzed? Végy fel áruhitelt, és már viheted is haza manipulált vágyad titokzatos tárgyát! Egy baj van a hitelekkel. Az, hogy vissza kell fizetni. És általában kamatot is felszámolnak. A kamat pedig miről is szól? Arról, hogy aki pénzt, árut ad, az nem emberbaráti szeretetből teszi, hanem érdekből. Haszna van belőle. Ő jól jár, te meg rosszul. Főleg akkor, ha nem tudsz fizetni. E konstrukciók legalja az uzsorakamat, ami mögött előre eltervezett rossz szándék áll. Minden döntés előtt racionálisan át kellene gondolni a lehetőségeinket, mert így sokkal kevesebb problémánk lenne. Ahogy a népi bölcsesség mondja: addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér!

A Szűz a legszorgalmasabb, legdolgosabb szereplője az állatövi jegynek. Az ideális alkalmazott, aki igyekszik a legtökéletesebben végrehajtani azt a feladatot, amit rábíztak. Analizál, számol, összehasonlít, rendszerez. Igyekszik mindent és mindenkit a helyén kezelni. Azonnal észreveszi a hibát. És itt érkeztünk el a kérdéshez, amelyet talán érdemes közelebbről is megvizsgálni. A hiba kérdését. Ugyanis az emberi ego hajlamos meglátni „más szemében a szálkát”. Ami más tökéletlensége, az valójában a mi problémánk. Csak azt kritizáljuk, ami zavar bennünket. És az zavar, amit nem tudunk elfogadni, amivel képtelenek vagyunk azonosulni. Amit meg kell tanulnunk. A sorsunkban is azért következnek be olyan események, melyeket nehézségként, szélsőséges esetekben csapásként élünk meg, mert élettanulmányaink vizsgaidőszakához érkezünk. Amikor valami nem sikerül, amikor úgy érezzük, hogy valaki elgáncsol, fel sem tételezzük, hogy hosszú távon segíthet bennünket a fejlődésünkben. Az ember valahogy úgy lett kitalálva, hogy a jóból képtelen tanulni, sőt a más ember negatív tapasztalatáról sem gondolja úgy, hogy az vele is megtörténhet. Úgyhogy marad a saját tapasztalás lehetősége. Persze sok olyan esetet ismerünk, amikor valaki hibát hibára halmoz, illetve képtelen tanulni saját hibáiból. A helyzet az, hogy nem várható el, hogy mindig mindenki azonnal sikeres vizsgát tegyen. De reménykedjünk, hogy azért előbb-utóbb a fejlődés rögös útján sikerül előrelépnünk.

A Szűz ember racionális. Nem igazán tud mit kezdeni az érzelmekkel. Ez számára a megfoghatatlan, az irracionalitás dimenziója, ahol csődöt mondanak a kiépített rendszerei. Ilyen történés az, amikor Cupido nyila szíven találja.

Az ember szerepszemélyiségei által vesz részt az élet nevű színdarabban, és valljuk be, nehéz, sőt lehetetlen mindig a józan ész és értelem vezérlete által megnyilvánulni. Ezért leszünk nagy bajban, ha netán a mesterséges intelligencia öntudatra ébred, és átveszi a világ irányítását. Erről olvashattunk különféle elméleteket, sőt az ilyen típusú filmek is felvetették ezt a kérdést. A veszély az, hogy a gondolat teremtő erővel bír, így van esély arra, hogy ez bekövetkezzék a közeli jövőben. Csak reménykedhetünk, hogy nem kerül rá sor, mert az irányítás elvesztése végzetes következményekkel járhat.

Vigyázzanak magukra és egymásra!

Véleményüket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Főtéri történet

Átrendeződések

Ötvös József

Nem tudom, jegyzi-e valaki Vásárhely főterének eseményeit, avagy majd valamikor az újsághírek és a médiában megmaradt történetek alapján áll össze a városközpont krónikája. Marosszéki és marosvásárhelyi krónikák mellé majd egykor odatehető a főtéri krónikák egy-két kötete, főleg ha az emberi emlékezet és a szájhagyomány – modernebbül: oral history – alapján épül fel a feljegyzések könyve. Idősebb tősgyökeres marosvásárhelyiek még mesélnek az egykori piaci emlékeikről, de a zenélő kútban már csak fényképen vagy rajzon lehet gyönyörködni. A főtér egykor híres építményének kicsinyített mása bekerült a Szejkefürdő melletti, negyven erdélyi építészeti értéket megörökítő parkba. Ugyan még csak filmbevágáson láttam, de első utam alkalmával megállok a székely kapuk mellett, hadd lássam a régi főtér makettben megörökített darabját.

Városunk főterét az utolsó száz évben többször is átrendezték, s nem mindig a legszerencsésebb módon. Gondolok arra a pár évvel ezelőtti közlekedési átrendezésre, amikor a román katona szobra mellett a járda helyére egy letérő útsávot képeztek ki. Azóta a főtéri parkban nem lehet szabályosan végigsétálni elejétől a végéig.

Az igazi nagy átrendezések száz évvel ezelőtt kezdődtek el, amikor 1919 márciusában ledöntötték a Kossuth- és Bem-szobrot, aztán 1925-ben elkezdték a nagy ortodox katedrális építését, ami miatt ma egyetlen szögből sem láthatók egyszerre a főtér legrégebbi épületei: Nagy Szabó Ferenc háza (római katolikus plébánia), az egykori Lábas-ház és a város első emeletes épülete, a Köpeczi–Teleki-ház.

A későbbi átrendeződéseket is nagyrészt a köztéri szobrok elhelyezése határozta meg. A múlt század ’50-es éveiben számolták fel a főtéri vásárokat, a ’60-as években készült az első virágóra, és 1964-ben felállították az Ismeretlen katona szobrát. 1978-ban a nagy méretű Avram Iancu-szobor felállításával rövidebb lett a városközpont sétálótere.

Állok a főtér alsó felében, nézem az új szobor talapzatát, ami már így önmagában is tetszetős, számomra a szárhegyi reneszánsz kastély hangulatát hozza el, ahonnan az alig tizennégy éves Bethlen Gábor elindult hódító útjára. A talapzat mögött már zöldell a fű a feltört aszfalt helyén, mostantól kezdve itt is lezárul a központi sétálóút, de legalább megújult, szép zöld ruhában (fűben) várja a fejedelem érkezését.

Robert Dole Owen angol szocialista utópista véleményét idézzük a rejtvény fősoraiban.

1. CSEH TRAKTORMÁRKA / GÁTBA ÜTKÖZIK — ANTE MERIDIEM (RÖV.) — HÍM ÁLLAT — ...MC'BAIN (KRIMIÍRÓ) — NŐI NÉV (NOV. 10.) — AZ ARZÉN VEGYJELE / FELVIDÉKI KISVÁROS — LÁNGOLÓ REAKCIÓ — AKADÁLY — ANGOL ÚR (RÖV.) — EBBEN AZ ÉVBEN — JUTTAT / DÉL-AFRIKAI TARTOMÁNY — SPANYOL ÉPÍTÉSZ (ENRIQUE) — KÖZPONTI CSILLAG — ÉSZAKI SZARVAS

A — R

TOVA — BRÜLL... (LÉDA) / A NÁTRIUM VEGYJELE — TESTŐRSÉG / -BAN, -BEN (FRANCIA) — M. NAGYTŐKÉS (ÁBRAHÁM) / ÉLŐ, ÉLNI (ANGOL)

HARCKOCSI / NEM SZTEREÓ — TISZTI-ISKOLÁS / SZAPORÍTÓSEJT — VENDÉGLŐI OLVASMÁNY / CHATEAUBRIAND-MŰ — SPANYOL AUTÓJEL / ÁLDÓ KÖSZÖNET

2. S — SVÁJCI ÜDÜLŐVÁROS — VICCES TRÉFA / MESEBELI TÖRPE — KICSI A PH-JA / ... VALLI (SZÍNÉSZNŐ) — ... NIN (USA-ÍRÓNŐ) / FÓRUM GÖRÖG MEGF. — HEKTROLITER (RÖV.) / ALSÓ HELYEN

DUERO-PARTI VÁROS — FÉLCSAP! / BECÉZETT ÖREGÚR — ODA-VISSZA NŐI NÉV / PARIPA — ATTÓL KEZDVE! / ...KUROSZAVA (RENDEZŐ) — RÓMAI 55 / A NOBELIUM VEGYJELE — ÍME / AIR ... (LÉGIPOSTA)

ALGÉRIAI VÁROS — ÉNEKEL / KESERŰ ORVOSSÁG — FR. ÍRÓNŐ (FRANCOISE) / SZERZETT ROKON — NÉM. FESTŐ (WILHELM) / LISTÁBA VESZ

MEGÁTALKODOTT — ÉLÉNK SZÍN / HOZZÁTARTOZÓ — RÉGI MAGYAR FÉRFINÉV / BOSSZÚT ÁLL — BAÁL FELESÉGE / ERŐSEN TAPAD

..., KAPA ÉS A NAGY HARANG — HIVATALI MUNKAHELY / KÖZLEKEDÉSI PÁLYA — ÚJ-ZÉLANDI ALAGÚT / NÉVELŐ — EZRA MANNON FIA / BANKBETÉT! — FÉLÉV! / A HÉT VEZÉR EGYIKE

FRANCIA RT / A TETEJÉRE — NAGYIÉK KEDVENCE / TÖRTÉNELMI KÖZNÉV — ÓGÖRÖG PIACTÉR / ...TARDA (TÚZOK) — NAGY KAZAH TÓ / ITT, KINT (NÉP.) — LATIN CSONT / KIRÁLYI FEJDÍSZ

ERKÖLCSTAN / BENTI HELYEN — TOLNA M. HELYSÉG / CSILLAGKÉP — BIZONYTALANUL ÁLL / NORVÉG EGYÜTTES — KENETLEN! / FIZETÉS — BELGRÁD HEGYE

TIBET, ELNÉMÍTVA! — JAPÁN DRÁMA / ... HAJRÁ! (BIZTATÁS) — ODA-VISSZA FÉRFINÉV / NÉMET AUTÓMÁRKA — FÁBA VÉS / JUHISTÁLLÓ — JÓTÉKONYKODIK / ÉSZ — GYOMNÖVÉNY / SZÖVETSÉG

SÖR (ANGOL) — VÍZKIEMELŐ SZERKEZET / HÍM JUH — KÜRTÖS VEZÉR V. / SZÓFAJ — HÓHARMAT / ÉBRED — RÓMAI ÖT / NÉV (FRANCIA)

FÉRFINÉV (JÚL. 8.) — HUNYAD M. HELYSÉG / SKÁLA-KEZDET — VALAHOL OTTHON VAN / KÖLTŐI SÓHAJ — ALFÖLDI SÍKSÁG / A NÁTRIUM VEGYJELE

ALACSONY NÖVÉNY — COWBOYOK SPORTJA / AZ ITTRIUM VEGYJELE — ÓÍR ÍRÁSMÓD / OLASZ AUTÓJEL — HELYESLÉS / EZT! — LON ... (KAMBODZS. POL.) / A BÓR VEGYJELE

L.N.J. — O — USA-TAGÁLLAM

Augusztus 13-i rejtvényünk megfejtése: ***Lovad, ha elereszted, megfogod./ Szavad, ha elereszted, meg nem fogod.***

Négyzetméterek örökbefogadásával lehet támogatni a nemes célt

Folytatódik a Bolyai-pálya korszerűsítése

Menyhárt Borbála

Több mint két évvel ezelőtt számoltunk be arról, hogy civil összefogással, közösségi támogatással sikerült újjáépíteni az öltözőket és korszerű megvilágítással ellátni a marosvásárhelyi Bolyai-pálya egy részét. A projekt azonban ezzel nem zárult le, sok még a tennivaló, rövidesen elkezdik műfűvel beburkolni az egyik pályát, a másikra pedig egyelőre aszfaltréteg kerül. Azok, akik támogatnák a nemes célt, négyzetmétereket fogadhatnak örökbe a pályán, és ezáltal hozzájárulhatnak ahhoz, hogy évtizedek után végre korszerű körülmények között sportolhassanak a tanintézet, valamint a város fiataljai.

Fotó: archív

Példaértékű összefogásról tett tanúbizonyságot az utóbbi néhány évben az a közösség, amelyet előszeretettel emlegetünk az egykori bolyaisok nagy családjaként. Marosvásárhelyi magánszemélyek és vállalkozók, a határokon túl élő egykori bolyaisok százai karolták fel a Bolyai Kollégium Alapítvány kezdeményezését, hogy felújítsák a Bolyai-sportpályát, és lehetőséget teremtsenek arra, hogy hosszú évtizedek után végre korszerű körülmények között lehessen ott sportolni.

Kanadától Izraelig és Németországig számos „öregdiák” is szerepel az adakozók soraban, bebizonyították, hogy függetlenül attól, hogy hány éve lépték át utoljára az iskola kapuját, és jelenleg a világ mely pontján élnek, szívükön viselik iskolájuk sorsát, és lehetőségeik függvényében hajlandók anyagilag is támogatni a kezdeményezést. Az adakozóknak köszönhetően a 2017-es év végére sikerült teljesen felújítani az évek során már-már használhatatlanná vált öltözőhelyiségeket.

A felújítás több mint 40 ezer euróba került, amely összeget mintegy fél év alatt sikerült összegyűjteni az adományozók jóvoltából. Az öltözők teljesen megújultak, gyakorlatilag csak a betongerendák maradtak a régiek, hőszigetelték az épületet, felújították a tetőzetet, rendbe hozták a falakat, kicserélték a víz- és gázvezetékeket, az öltözői bútorzatot, új fűtésrendszert szereltek, biztonsági rendszert építettek ki, térfigyelő kamerákkal látták el az épület környékét. Több mint húsz marosvásárhelyi és Maros megyei vállalkozó karolta fel a kezdeményezést; építőanyagot, illetve munkaerőt biztosítottak, ugyanakkor több mint háromszáz magánszemély járult hozzá anyagilag a beruházás megvalósulásához.

A Bolyai Kollégium Alapítvány a napokban tette közzé a közösségi oldalán, hogy az elég hosszas kényszerszünet után folytatják a munkát, első lépésben gyomirtást végeztek és takarították, hogy előkészítsék a terepet, és folytathassák a helyszín korszerűsítését. *Szathmáry Zsolt*, az alapítvány képviselője lapunk érdeklődésére elmondta, amikor néhány évvel ezelőtt elkezdték a Bolyai-pálya felújítását, az első nagyobb szabású mozzanat az öltözők meg a tanári szobák felújítása volt. A tavaly folytatták a munkát, az egyik pálya esti megvilágítást kapott, korszerű, LED-es világítótestekre cserélték az elavult hálózatot. Egy szülő, valamint az iskola segítségével sikerült megpályázni egy összeget a városnál, ez viszont csak a töredékét jelentette a szükséges pénzalapnak. Szathmáry Zsolt megjegyezte, a tavaly elkezdtek egy közösségi finanszírozási projektet, felajánlották, hogy azok, akik anyagilag támogatni szeretnék a felújítást, négyzetmétereket fogadhatnak örökbe a Bolyai-pályán. Erre a myticket.ro oldalon nyílik lehetőség, ugyanakkor az alapítvány Facebook-oldalán is felvehetik a kapcsolatot a kezdeményezőkkel, akik valamilyen módon támogatnák az ügyet. A cél az, hogy gyűljön össze az összeg, amely szükséges ahhoz, hogy az egyik pályát tudják műfűvesíteni, a másikat pedig egyelőre aszfaltréteggel borítani, ugyanis már nagyon össze van töredezve a felszíne. A végcél az, hogy korszerű gumírozott borítást kapjon az atlétikapálya.

Szathmáry Zsolt hangsúlyozta, a Bolyai Kollégium Alapítványnak és az iskola vezetőségének az a célja, hogy immár jó körülmények között újraindítsák az iskolai sportéletet, hiszen a szóban forgó pálya azon kevesek közé tartozik, amely nagyobb szabású iskolai versenyekre is alkalmas. A járványhelyzet miatt sajnos le kellett állni a felújítással, és a jelenlegi körülmények között idén elmarad a Fuss egy kört a Bolyaiért! adománygyűjtő rendezvény is, amelyet a Vásárhelyi Forgatag keretében szoktak megszervezni. Viszont ennek ellenére igyekeznek haladni a munkával, a gyomirtás, illetve takarítás után elkezdődik a pályán az alapozás, ugyanis a tervek szerint, az anyagiak, illetve az időjárás függvényében még az idén be szeretnék fejezni az aszfaltozást, valamint a műfűvesítést.

Egy-két pizza ára is nagy segítség

Amennyiben ezek megvalósulnak, még mindig marad bőven tennivaló, hiszen megoldásra vár még a kisebbik pálya esti megvilágítása, a modern gumírozott réteggel való borítás, illetve jó lenne új, korszerű kosárpalánkokat szerelni a közel hetvenéves régiek helyébe. Ugyanakkor a távolugrásra alkalmas felület, valamint a magasugrásnál használt kellékek is megértek már a cserére. Mindemellett figyelmet szeretnének fordítani arra, hogy az új, az utóbbi időben divatossá vált sportágakra is alkalmassá tegyék a pályát, úgy próbálják megmenteni az örökséget, hogy egyúttal a modern kor elvárásainak is eleget tegyenek. Mindehhez jelentős összegekre van még szükség, viszont a kezdeményezők bizakodóak, hiszen számításaik szerint, ha az összes volt bolyais diák egy-két pizza árát adományozná egykori iskolájának, sok kicsi sokra megy alapon rövid idő alatt összegyűlne a szükséges pénz. Jelenleg az örökbe fogadható négyzetmétereknek valamivel több mint harminc százaléka talált gazdára, ezért nagy szükség van a további támogatókra. Ha minden négyzetmétert örökbe fogadnának, a pályát rövid időn belül modern, a 21. századi elvárásoknak megfelelő sportfelületté lehetne alakítani, olyan helyszínné, amit nemcsak a bolyais diákok, hanem a marosvásárhelyiek is igénybe vehetnének.

Lakat T. Károly kapta a Szepesi-díjat

Lakat T. Károly sportújságíró vehette át a Szepesi-díjat, Bodor Ágnes iparművész, az idén májusban elhunyt Ladinszky Attila élettársa pedig az Östreicher-díjat – az elismeréseket hatodszor ítélte oda a Puskás Nemzetközi Futball Alapítvány.

Szöllősi György, a Puskás Nemzetközi Futball Alapítvány kuratóriumi elnöke a keddi díjátadón – amelyre a Groupama Arénában került sor – emlékeztetett rá, hogy a Szepesi György-díjat 2015 óta évről évre a magyar labdarúgás ügye iránt elkötelezett sportújságíró kapja, míg az Östreicher Emil-díjat olyan hozzátartozó, aki egy már elhunyt, korábbi nagy futballista pályafutását, életét segítette a háttérből a nyugodt családi légkör megteremtésével. Kiemelte, hogy a díjátadást azért időzítették mostanra, mert augusztus 20-án lesz a 75. évfordulója annak, hogy az alapítvány névadója, Puskás Ferenc, az Üllői úton, első válogatott mérkőzésén első gólját lőtte, ami Szepesi György rádióriporteri pályafutásában is az első nemzetek közötti találkozó volt.

Mint elhangzott, az idén 70 éves Lakat T. Károly csaknem fél évszázados, többnyire a labdarúgáshoz kötődő, attól elválaszthatatlan írói, szerkesztői, publicisztikai és riporteri munkájával érdemelte ki a Szepesi-díjat.

„Könyvei, írásai egyedi hangvételűek, a pusztuló hazai futballkultúrát az események résztvevőjének, elszenvedőjének a személyességével és hitelességével ábrázolja” – olvasható az indoklásban. A sportújságíró korábban a Népsport, a Képes Sport munkatársaként, majd a Nemzeti Sport rovatvezetőjeként, később a Napkelte főszerkesztőjeként dolgozott, tíz könyvet írt.

Bodor Ágnes iparművész – aki 23 éven át volt élettársa Ladinszky Attilának – annak köszönheti az Östreicher-díjat, hogy az emigrációban páratlanul sikeres magyar labdarúgó csatárlegendának – Belga és Spanyol Kupa-győztes, belga bajnok és gólkirály – hazatérése után a szeretetben eltöltött évtizedek alatt nyugodt légkört teremtett. Az indoklásban szerepel még, hogy az élete utolsó éveit itthon töltő, megbékélő világvándor társaként hatalmas türelmet tanúsított.

Az alapítványtevő Puskás Ferencné szándéka szerint mindkét díj egymillió forintos pénzjutalommal jár, amelyet idén a Provident Pénzügyi Zrt. biztosított. *(MTI)*

Bajnokok Ligája

A Paris Saint-Germain az első döntős

Bajnokok Ligája, elődöntő: Paris Saint-Germain (francia) – RB Leipzig (német) 3-0 (2-0) – gólszerzők: Marquinhos (13.), Di María (42.), Bernat (56.)

A Lőw Zsoltot másodedzőként foglalkoztató Paris Saint-Germain jutott elsőként a labdarúgó Bajnokok Ligája fináléjába, miután kedden a lisszaboni elődöntőben 3-0-ra legyőzte a magyar válogatott kapus Gulácsi Péter együttesét, az RB Leipziget.

Gulácsi a kapuban, míg válogatottbeli társa, Willi Orbán a cserepadon kezdte a találkozót, így a sorozat történetében a legjobb négy között először lépett pályára magyar játékos.

Mindkét klub első BL-fináléjára készült: a 2009-ben alapított lipcsei együttes mindössze másodszor érdekelt az első számú kupasorozatban, míg a PSG eddig csak egyszer, 1995-ben jutott el a legjobb négyig.

A párizsiak két elődöntője között eltelt 25 év egyébként BL-rekordnak számít, eddig legtöbbet az Ajaxnak kellett várnia a fináléba jutás lehetőségére, 1997 és 2019 között.

A PSG szerezhetett volna korai gólt: a védők közül kiugró Neymar lövése után a kapufáról ment ki a labda, majd be is találtak a párizsiak, ám Gulácsi felszabadítása után Neymar csuklójában akadt el a játékszer, így a találatot nem adta meg a holland játékvezető, Björn Kuipers.

A 13. percben viszont már érvényes gólt szerzett a Paris Saint-Germain, Ángel Di María középre csavart szabadrúgása teljesen üresen találta meg Marquinhost, aki pontos és erős fejesével vezetést szerzett, Gulácsinak nem volt esélye védeni. Ezt követően is inkább a francia gárda volt aktív támadásban, noha a félidő derekán pontrúgásokból, gyors ellentámadásokból már a Lipcse előtt is adódott néhány lehetőség.

A játék képébe a támadásban változatlanul veszélyesebb PSG sztárjainak váratlan húzásai hoztak színt: Neymar szemfüles szabadrúgása például a kapufán csattant. Még a szünet előtt növelni tudta az előnyt a PSG: Gulácsi az ellenfélnek rúgta a labdát, amely visszakerült Di Maríához, aki közelről nem hibázott.

A fordulásra kétgólos hátrányban kettős cserével változtatott Julian Nagelsmann, és kiegyenlítettebb is lett a mérkőzés képe az RB Leipzig labdaszerzéseinek, határozottabb játékának köszönhetően. Mégis a PSG talált be ismét, Juan Bernat fejesébe Gulácsi csak belekapni tudott, és bár a német csapat játékosai lest reklamáltak, a videóbírós elemzés után végül érvényesnek találták a gólt.

A háromgólos különbség után lassult a játék, ám a francia csapat így is dolgozott ki helyzeteket: Mbappé és Paredes lövését, Di María szabadrúgását is hárította Gulácsi, aki váratlan szituációban is mutatott be bravúrt. Willi Orbán a 83. percben cseréként lépett pályára, egy fejelési kísérlete volt.

A PSG ötödik francia csapatként került a legrangosabb kupasorozat döntőjébe a Reims (1956, 1959), a Saint-Étienne (1976), az Oympique Marseille (1991, 1993) és az AS Monaco (2004) után, a trófeát közülük csak a Marseille-nek sikerült elhódítania 1993-ban. *(MTI)*

Miniszterirendelet-tervezet

Tanévkezdéssel kapcsolatos intézkedések

A megyei egészségügyi igazgatóságoknak szeptember 7-éig tájékoztatniuk kell a tanfelügyelőségeket és a megyei katasztrófavédelmi bizottságokat az egyes települések járványügyi helyzetéről, amelynek függvényében meghozzák majd a tanévkezdéssel kapcsolatos intézkedéseket – derül ki az egészségügyi minisztérium honlapján közzétett miniszterirendelet-tervezetből.

A járványügyi intézkedési terv leszögezi: a megyei tanfelügyelőségek a szeptember 7-i járványügyi adatok, valamint az egyes tanintézetekben rendelkezésre álló infrastruktúra figyelembe vételével javaslatot tesznek a megyei katasztrófavédelmi bizottságoknak arra vonatkozóan, hogy mely forgatókönyv alapján kezdődjön el a tanév az egyes iskolákban.

A megyei bizottságoknak szeptember 10-éig kell közölniük az iskolakezdési forgatókönyvvel kapcsolatos döntést. Ennek meghozatalakor az elmúlt 14 napban jegyzett, ezer lakosra számított új esetek számát veszik figyelembe – mutat rá a dokumentum.

Ha egy iskolában igazolnak egy vagy több koronavírusos megbetegedést, elrendelhető, hogy az adott osztály vagy az egész iskola térjen át az online oktatásra 14 napig.

Amennyiben három esetet igazolnak három különböző osztályban, 14 napra felfüggesztik az oktatást az érintett tanintézetben.

Ha pedagógus fertőződik meg, kötelessége tájékoztatni erről az iskola vezetőségét, amely értesíti a közegészségügyi igazgatóságot, ez pedig elkezdi a járványügyi vizsgálatot, majd az iskolaigazgatóval együtt megvizsgálják a tanintézmény helyzetét, és annak függvényében, hogy hány osztályban tartott órát a pedagógus és hány kollégájával lépett kapcsolatba, felfüggeszthetik az oktatást egy vagy több osztályban, illetve az egész iskolában.

A tervezet rendelkezik arról is, hogy valamennyi oktatási intézménynek azonosítania kell a rendelkezésére álló és az oktatási folyamatban használható termeket, illetve egy olyan helyiséget, ahol elszigetelhetik a fertőzésgyanús személyeket.

A tantermekben biztosítani kell a tanulók közötti egyméteres védőtávolságot, illetve – ha erre nincs lehetőség – a padok elválasztását védőfallal.

Az iskola vezetőségének ki kell jelölnie az alkalmazottak közül egy személyt, aki a koronavírus-járvány elleni védekezést koordinálja, és aki állandó kapcsolatban áll majd az iskola egészségügyi személyzetével, a tanfelügyelőséggel, az egészségügyi igazgatósággal és a helyi hatóságokkal.

„A tanulók közötti érintkezést korlátozni kell várakozási zónák kijelölésével, a védőtávolság betartásának biztosítása érdekében. Az iskola bejáratánál, a folyosókon és az osztályok bejáratánál is kézfertőtlenítő szert kell elhelyezni a gyakori fertőtlenítés megkönnyítése érdekében” – áll a tervezetben.

A tantermen belüli mozgást és/vagy szoros kontaktust feltételező gyakorlati feladatokat kerülni kell, ugyanakkor a tanulók nem költözhetnek át egy-egy óra erejéig saját tantermükből laborokba.

Mind a tanulóknak, mind a pedagógusoknak védőmaszkot kell viselniük óra közben és szünetben is, ha az iskola épületében tartózkodnak.

Javasolt, hogy – ahol erre lehetőség van – osztályonként eltérő időintervallumokat szabjanak meg az órák közötti szünetre a mosdókban és az iskolaudvaron egy időben jelen levő tanulók számának korlátozása érdekében. Ugyanakkor javasolt több időintervallumot megszabni és több bejáratot kijelölni az iskolába érkezők számára. „A gyerekeknek meg kell tanítani, hogy ne öleljék meg egymást, ne érintsék meg egymás kezét, ne legyenek közel egymáshoz. Továbbá tilosak a testi érintkezést igénylő és a labdajátékok, valamint az olyan tevékenységek, amelyek során kézről kézre adnak tárgyakat” – jegyzik meg a tervezet kidolgozói.

A tornateremben tartott testnevelésóráknak „olyan tevékenységekre kell korlátozódniuk, amelyek nem feltételeznek közepes vagy magas intenzitású aktivitást, kötelező módon biztosítva az 1,5 méteres védőtávolság betartását, mely esetben nem szükséges a védőmaszk viselése”.

Az órák közötti szünetekben nyílt térben is kötelező a védőmaszk viselése az olyan zsúfolt helyeken, ahol nem biztosítható az egyméteres védőtávolság betartása. Az óvodásoknak nem kötelező a maszk viselése – szögezi le a tervezet.

A dokumentum rendelkezik arról is, hogy a szülőknek naponta fel kell mérniük gyermekük egészségi állapotát, és amennyiben láza van, köhög, nehézlégzéssel küzd, vagy hányás, hasmenés lép fel nála, ne vigye iskolába, és értesítse a családorvost vagy a sürgősségi szolgálatot. Ha a gyereknél napközben az iskolában jelentkeznek a tünetek, a szülő azonnal vigye haza, és tájékoztassa a családorvost vagy a sürgősségi szolgálatot. A szülőknek kötelességük értesíteni a tanintézetet, ha a gyerek a következő okok miatt hiányzik az iskolából: a koronavírus jellegzetes tüneteit észlelték nála; SARS-Cov2-vel diagnosztizálták; a tanuló igazoltan fertőzött személy közvetlen kontaktja, ezért karanténban van.

A kockázati csoportokba tartozó tanulók (súlyos légúti betegségben vagy 1-es típusú cukorbetegségben szenvedők, súlyosan elhízottak, gyulladásos, autoimmun betegségekkel küzdők, ritka betegségekben, örökletes anyagcserebetegségekben stb. szenvedők) kezelőorvosuk jóváhagyásával és ajánlása alapján, illetve szülői hozzájárulással mehetnek iskolába. Számukra a tanintézet képviselőinek – szükség esetén – biztosítaniuk kell a távoktatást vagy a fokozott biztonsági körülmények közötti oktatást.

A tervezet szerint ugyanakkor az első iskolai napon az óvodásoknak, iskolásoknak, pedagógusoknak és a kisegítő személyzet tagjainak egyéni felelősségvállalási nyilatkozattal kell jelentkezniük az iskolában. E kötelezettségről az iskoláknak kell értesíteniük a szülőket. A nyilatkozatokat az első tanórán kell átadni a pedagógusnak, aki majd továbbítja azokat az iskolaorvosnak vagy az erre kijelölt személynek.

Egészségi problémák okozta hiányzás esetén a gyerekek kizárólag orvosi igazolással mehetnek vissza az iskolába, az igazolásban kötelező módon szerepelnie kell a diagnózisnak – írja elő a dokumentum. *(Agerpres)*

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Rózsa Sándor betyár történetét eleveníti meg az Urban Verbunk új produkciója

Rózsa Sándor, a hortobágyi betyár történetét eleveníti meg az Urban Verbunk új produkciója – hangzott el az M1 aktuális csatornán szerdán.

A műsorban Tóth Judit, az Urban Verbunk egyik művészeti vezetője azt mondta, hogy Rózsa Sándor személyisége a mai embernek is érdekes lehet. Az előadás augusztus 20-án debütál a Gödöllői Királyi Kastélyban.

Ahmed Mousse, az Urban Verbunk művészeti igazgatója arról beszélt, hogy a produkcióban a hagyományokra építkezve próbálnak újat mutatni, mivel abban hisznek, hogy a néptánc úgy élhet tovább, ha a jelenkor szellemiségéhez igazodva mutatják be azt az embereknek.

A produkció korábbi közleménye idézi Ahmed Mousse-t, aki elmondta: „jelentős szerepet kap az előadásban Erkel Ferenc kevésbé ismert, megzenésített Szózata is, amellyel szeretnénk a történelmi hitelességet kidomborítani, hiszen az előadás legfőbb célja a magyarság identitásának erősítése és a hagyományos kultúra népszerűsítése”. *(MTI)*

Az idén szeptemberben lesz az erdélyi Filmtettfeszt

A koronavírus-járvány miatt nem októberben, hanem szeptemberben tartják meg idén a 20. Filmtettfeszt Erdélyi Magyar Filmszemlét, amely 12 erdélyi városban zajlik – közölte szerdán a szervező Filmtett Egyesület.

Romániában a mozik még zárva vannak, így a rendezvényt csak szabadtéren lehet megtartani, ezért döntöttek a szervezők úgy, hogy szeptember 16. és 20. között szervezik meg a seregszemlét.

A Filmtettfeszt központja ezúttal is Kolozsváron lesz, ahol a Bánffy-palota udvarán, valamint a Szentegyház utca 4. szám alatti belső udvarban lehet filmeket nézni. A szervezők a hagyományokhoz híven több másik erdélyi városban is szerveznek hosszabb-rövidebb vetítéssorozatot, mindenütt szabadtéren, így lesznek vetítések Nagyváradon, Csíkszeredában, Székelyudvarhelyen, Sepsiszentgyörgyön, Kovásznán, Kézdivásárhelyen, Gyergyószentmiklóson, Aradon, Temesváron, Szamosújváron, Nagyszalontán és Nagyszebenben. Minden helyszínen szigorúan betartják a biztonsági előírásokat, maszkot viselve lehet majd részt venni a vetítéseken.

A Filmtettfeszt műsorába idén is az előző év legjobb magyar játékfilmjei kerülnek, a teljes program hamarosan olvasható lesz a fesztivál honlapján. A programot a Filmgalopp elnevezésű, fiatal erdélyi magyar tehetségeket felkutató versenyszekció alkotásai egészítik ki. A verseny fődíja egymillió forint, vasárnapig lehet jelentkezni – olvasható a közleményben. *(MTI)*

Rachel Weisz alakítja a kettős főszerepet a Két test, egy lélek tévés új feldolgozásában

David Cronenberg 1988-as, Jeremy Irons főszereplésével készült eredeti alkotásából az Amazon készít televíziós sorozatot – írta a Variety.

A történet szerint egy nőgyógyászként dolgozó egypetéjű ikerpár mindent megoszt egymással: munkájukat, szeretőiket, szenvedélyüket, végül ugyanabba a nőbe lesznek mindketten szerelmesek.

A filmfeldolgozás feltárja az orvoslás sötét oldalát, a szenvedélyt, az emberi jellemet – mondta Albert Cheng, az Amazon Studios vezetője. A forgatókönyvet Alice Birch írja. A Mantle ikrek megformálása lesz Weisz karrierjének első televíziós szerepe. Weisz 2005-ben Az elszánt diplomata című filmben nyújtott alakításáért a legjobb női mellékszereplő kategóriában Oscar-díjat kapott, az elmúlt évben pedig ugyanebben a kategóriában jelölték A kedvenc című filmben játszott szerepéért. *(MTI)*

Főként fajtársaikkal szemben agresszívak a hattyúk

Sokkal hajlamosabbak agresszióra a hattyúk a fajtársaikkal, mint más madarakkal szemben – állapította meg egy brit kutatás.

Az Exeteri Egyetem és a Wildfowl and Wetlands Trust (WWT) természetvédelmi szervezet Gloucestershire, valamint Dumfries és Galloway megyékben végzett kutatásokat.

Három hattyúfaj – a bütykös, az énekes és a kis hattyú – viselkedett leggyakrabban agresszíven más hattyúkkal szemben – írja a BBC.com.

A WWT szerint ez ökológiai szempontból logikus, hiszen a táplálékforrásért harcolnak. A tudósok azt akarták jobban megérteni, milyen hatással van a hattyúk viselkedése más vízimadarakra a tél folyamán.

Kevin Wood, a WWT munkatársa szerint beigazolódott az a feltételezésük, mely szerint a hattyúk gyakrabban támadnak más hattyúkra, mint a kisebb madarakra, például kacsákra vagy libákra. Arra jutottak, hogy szinte az összes vízimadárfaj saját fajával szemben mutatja a legtöbb agressziót.

A kutatás során az érintett területeket kamerákkal figyelték meg, ez volt az első ilyen vizsgálat, mely teljes mértékben távolról gyűjtött adatokon alapult. *(MTI)*

Forrás: wallhere.com

A Dora Optics szemklinikán a legjobb szakemberek gondoskodnak Önről, legyen szó kivizsgálásról, műtétről vagy akár szemüvegről.
Megtalál minket az alábbi városokban:

- **MAROSVÁSÁRHELY**
  - Mărășești tér, 21 sz., Tel.: 0733-553.976
  - 1918 Dec. 1 sugárút, 126 sz., Tel: 0265-250.475; 0755-088.379
- **SZÁSZRÉGEN**
  - Libertății sugárút 12/2, Tel: 0265-512.095; 0733-553.971
  - Cardinal Al. Todea u., 25/A, Tel: 0728-908.856
- **NYÁRÁDSZEREDA**
  - Pompierilor u., 1 sz., Tel: 0265-576.514; 0733-553.973
- **MEDGYES**
  - Pompierilor u., 4 sz., Tel: 0265-843.720; 0735-830.678
- **LUDAS**
  - 1 Dec. 1918 u., 7 sz., 0735-786.853
- **DICSŐSZENTMÁRTON**
  - Victoriei u., 21 sz., Tel: 0736-386.353

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	
- információ	- 118-932
- általános	- 118-800
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112
• Rendőrség	- 0265/202-305
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110
• Sürgősségi szolgálat:	
- gyermekeknek	- 0265/210-177
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304
	- 0265/312 436
	- 0265/250-120
	- 0265/263 351
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351
• Marmed	- 0265/250-344
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658
	- 0729-024-380
Labor	- 0751-114-307
e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro	
• Dora Optics	- 0733-553-976
• Dora Medicals	- 0265/212-971
• Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446
• Lézerakupunktúra	- 0722-885-851
• Emma vendéglő, hidegtálak készítése	- 0740-083-077
	- 0365/404-664
• Prefektúra	- 0265/266-801
• RDS–RCS	- 0365/400-401
	- 0365/400-404
• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-801-929
- vidék	- 0265/929
• Delgaz Grid	- 0265/200-928
	- 0800/800 928
• Aquaserv:	
- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
- közönségszolgálat	- 0265/208-888
- központ	- 0265/208-800
	- 08008 208-888
• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
• Vasútállomás	- 0265/236-284
• Távolsági buszállomás	- 0265/237-774
• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás	
Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
	- 0744-282-710
• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
koszorúk	- 0745-606-269
és halottszállítás	- 0758-047-604
• Melinda temetkezés	- 0741-615-661
Onești tér 12. sz., a Litoral mögött, teljes körű szolgáltatás	- 0740-263-907
	- 0265/311-862
• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
	- 0265/262-907
• Thomas Hux sofőriskola	- 0741-235-239,
	- 0365/882-842
• Üveg-tükör szerelése, házhoz szállítás	- 0265/248-430

Utazási irodák

- MAORI turisztikai iroda	- 0365/440-528
www.maori.ro e-mail: info@maori.ro	
- Transervice	- 0265/216-242
- World Travel Shop	- 0265/216-768
turisztikai iroda	- 0265/269-900
- Bálint-Trans	- 0745-611-999
9–17 ó.	- 0265/255-092
- Intertours	- 0265/264-011
Royal GTS	- 0265/269-308
	0731-898-989
	Hu 0036-306-053-753
- Family Holiday	- 0365/449-833,
	- 0749-922-887
-Thomas Hux utazási iroda	- 0365/882-842
	- 0772-068-684

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

Az AN FEED CÉG RAKTÁROS MUNKATÁRSAT keres nyárádtői munkapontjára. Elvárások: precizitás, csapatszellem, jó szervezői készség, a román és a magyar nyelv ismerete. Érdeklődni a 0730-001-160-as telefonszámon. Az önéletrajzokat az anfeed@anfeed.ro e-mail-címre várjuk. (64941-I)

A PC HOUSE megbízható nyugdíjas férfit alkalmaz KAPUS állásba. Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (64956-I)

MAGÁNCÉG 8 órás munkaprogrammal MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐNŐT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet: 0723-244-200. (sz.-I)

Tarts tisztaságot a marosvásárhelyi parkolókban!

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala az új köztisztasági vállalattal, a **Sylevy Salubriserv Kft.-vel** közösen **megkezdi a marosvásárhelyi parkolók megtisztítását, kitakarítását. Augusztus 21–26. között az 1918. December 1. út környékén takarítanak:**

– **augusztus 21.:** a Merészség utca jobb oldalán, a Negoj utcától a Diamant parkig és a Jeddi utca jobb oldalán, a Corináig;
– **augusztus 22..** a Merészség utca bal oldalán és a Termékenység utcában, a 20-as iskolától a Jeddi utcáig;
– **augusztus 24.:** a Testvériség utca jobb oldalán a Fortunáig és a Barátság utcában;
– **augusztus 25.:** a Testvériség utca bal oldalán és a Munka utcában;
– **augusztus 26.:** a Jövő, a Haladás és a Harmónia utcában.

Marosvásárhely Polgármesteri Hivatalának bel- és külkapcsolati osztálya

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
– szőnyegmosás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

A MAROSKERESZTÚRI AGROINDUSTRIALA RT.
– székhely: Maroskeresztúr, Gostat u. 397. szám, Maros megye – közli,
hogy 2020. szeptember 3-tól minden csütörtökön 8–14 óra között a cég székhelyén lehet átvenni a haszonbérleti díjat, 2020. október 29-ig.
A következő iratok felmutatása szükséges, a szerződő fél státusától függően: személyi igazolvány, tulajdonbizonylat, öröklési bizonyítvány, telekkönyvi kivonat.
Ne feledjék betartani a koronavírus-járvány miatt előírt óvintézkedéseket! A védőmaszk kötelező! (21507-I)

A marosvásárhelyi HELYI KÖZSZÁLLÍTÁSI RT. versenyvizsgát tart AUTÓBUSZSOFŐRI állás betöltésére.
Követelmények:
– D kategóriás hajtási jogosítvány,
– érvényes szakmai tanúsítvány (atestat).
Az állás megpályázásához a kérvényt, az önéletrajzot, a hajtási jogosítvány és az érvényes szakmai tanúsítvány fénymásolatát a cég székhelyén kell benyújtani: Marosvásárhelyen, a Béga utca 2. szám alatt, hétfőtől péntekig 9-15 óra között.
További információ a 0265/269-077-es telefonszámon. (sz.-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk augusztus 20-án a szeretett édesanyára, nagymamára, BOGÁTI IRÉNRE halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét őrzi lánya, Évike és unokája, Szilárdka. (8521)

Fájó szívvel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk augusztus 20-án BOGÁTI IRÉNRE halálának első évfordulóján. Jóságát, szeretetét szívünkben őrizzük. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét őrzik szerettei. (8520)

Egy pillanat, és mindennek vége, olyan gyorsan távoztál a végtelenségbe. Maradt a bánat és egy csendes sírhalom, szerető szívemben az örök fájdalom. Könnyes szemmel megállok néma sírodnál, nem szólsz egy szót sem, de érzem, hogy hívtál. Szólítlak, a néma sír nem felel, de te a szívemben örökké létezel.
Fájó szívvel és soha el nem múló szeretettel emlékezem szeretett férjemre, BÁCS GÉZÁRA, aki öt éve örökre itt hagyott. Szép emlékét őrzöm egy életen át. Nyugodjál békében, nem mész feledésbe! Szerettei. (8451)

Fájó szívvel emlékezünk augusztus 20-án TÖVISSI LÁSZLÓRA halálának 32. évfordulóján. Csendes nyugalma felett őrködjön sírig tartó szeretetünk! Nyugodj békében! Szerettei. (8524-I)

MINDENFÉLE

IDŐS HÖLGY mellé beteggondozó nőt keresünk a November 7. negyedbe. Tel. 0724-228-458. (8495-I)

TETŐFEDÉST, ácsmunkát, kül- és beltéri munkát vállalok. Minőségi munkát végzek. Tel. 0758-737-660. (8351)

VÁLLALUNK tetőkészítést új anyaggal, kis javításokat, bádogosmunkát, készre dolgozást, glettolást, festést. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0727-548-721. (8248)

ÉPÍTKEZÉSBEN JÁRTAS szakembereket alkalmazok. Tel. 0758-954-729. (8486-I)

VÁLLALUNK ács-tetőfedő, bádogosmunkát, tetőfelújítást, ereszcsatorna és hófogó szerelését stb. Tel. 0755-839-372. (sz.-I)

TETŐFEDŐ KFT. Baja van a tetővel? Ázik be a háza? Minőségi munkát szeretne? Ha minőségi munkát szeretne, akkor válasszon minket! Cégünk garanciás munkát vállal. Tel. 0742-344-119. (8471-I)

Augusztus 20-án emlékezünk a székelycsókai születésű KOVÁCS ANNÁRA halálának 4. évfordulóján.
„A temető csendje ad neked nyugalmat, emléked szívünkben örökké megmarad.”
Hozzátartozói. (8512-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Szomorúan búcsúzunk a kedves SZÖVÉRFI ÉVÁTÓL. Isten nyugtassa békében! Családjának részvétünket fejezzük ki és vigasztalódást kívánunk. A szomszédok. (8519-I)

Megrendülten értesültünk volt munkatársunk, id. VÁLÉ ISTVÁN elhunytáról. Együttérzésünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Nyugodjon békében!
Az Imatex Rt. munkaközössége. (64959-I)

Poartă masca pentru că îți poate salva viața.

Ai grijă să:

Ai grijă să NU:

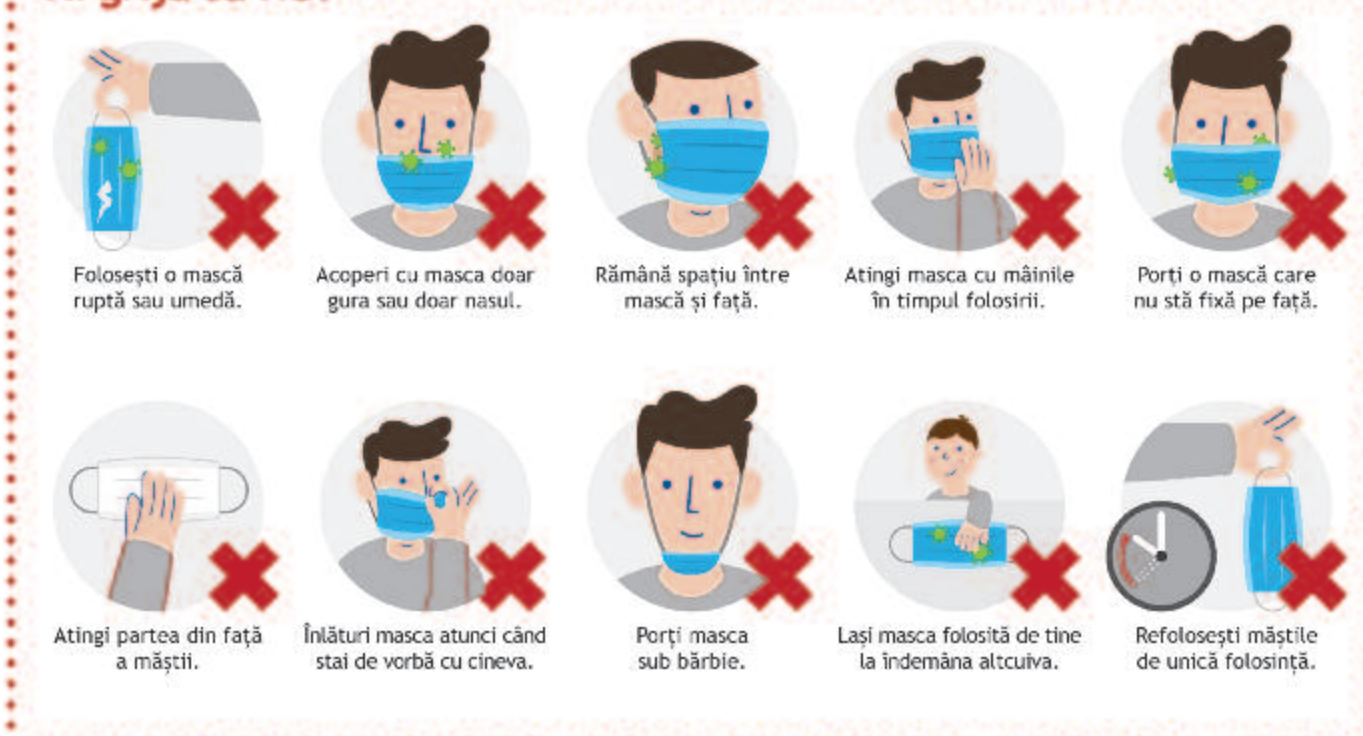

POARTĂ MASCĂ. ARATĂ CA ÎȚI PASĂ.

GUVERNUL ROMÂNIEI

Viselj maszkot, mert megmentheti az életed!

Vigyázz arra, hogy:

• mossál kezet/fertőtlenítsd, mielőtt a maszkot megérintenéd.
• ellenőrizd, hogy a maszk ne legyen szakadt vagy lyukas.
• a maszk színes oldala legyen kívül.
• a maszk fémszállal áthúzott részét igazítsd az orrodhoz.
• a maszkot a gumifüllel rögzítsd a füledre.
• úgy helyezd fel a maszkot, hogy takarja mind az orrodat, mind a szádat.
• a maszkot úgy távolítod el, hogy a gumit leemeled a füledről.
• a használt maszkot tartsd távol magadtól és más felületektől.
• a maszkot mindig lehetőleg fedeles szemeteskosárba dobd.
• miután eldobtad, mossál kezet vagy fertőtlenítsd.

Vigyázz arra, hogy NE:

• használj szakadt vagy nedves maszkot.
• csupán a szájadat vagy az orrodat takard el.
• maradjon rés a maszk és az arcod között.
• érintsd meg kézzel használat közben a maszkot.
• viselj olyan maszkot, amely nem áll fixen az arcodon.
• érintsd meg a maszk belső felét.
• távolítsd el a maszkot, amikor beszélsz valakivel.
• hordd a maszkot az állad alatt.
• kerüljön az általad használt maszk más keze ügyébe.
• használd újra az egyszer használatos maszkot.

Viselj maszkot, mutasd meg, hogy felelősségteljes ember vagy!

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM
www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID–19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7–11 óra között várjuk önöket.

atlasfm 106.4 FM TG.MUREȘ
GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!
AtlasFmMures • atlasfm@kptv.ro

Târgu Mureș Marosvásárhely 88 FM | Sovata Szovátа 102 FM
radio fara
Reghin Szászrégen 94.7 FM | Sighișoara Segesvár 104.3 FM

Marosvásárhelyi Rádió Románia
96 FM
106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro